

LUND
UNIVERSITY

Klimatbalans eller social instabilitet?

– En diskursanalytisk studie om klimatskepticism på Facebook

Lovisa Nordström & Laura Rajalin

Examensarbete i Digitala kulturer VT19

Handledare: Moa Petersén

Abstract

This thesis is a qualitative study which intends to research how the Swedish climate change sceptic Facebook page Klimatbalans uses its platform and vast follower base to influence the public opinion about climate change science and politics. The purpose of the thesis is to gain a deeper understanding of Klimatbalans' reasoning behind their climate change sceptic agenda, and how the Facebook page and its followers are contributing to a more polarised political environment regarding climate change. This is done with the help of critical discourse analysis both as a method and theory to better comprehend how the language being used is creating different social practices, and affecting established power structures. This thesis especially focuses on the social practices of disdain for science and political establishment that can be identified throughout the object of study. The theory of discourse analysis in this thesis is intertwined with the concepts of medialisation, science denialism and confirmation bias in order to exemplify different reasons behind polarisation regarding climate change. The conclusion of the thesis shows that the denial of climate change has less to do with actual disbelief in climate change and more with the growing concern having ones needs disregarded in an ever more climate change aware society.

Keywords: Climate change discourse, denial of science, climate science scepticism, confirmation bias, critical discourse analysis, medialisation, polarisation

Nyckelord: Klimatdiskurs, vetenskapsförnekelse, klimatskepticism, konfirmeringsbias, kritisk diskursanalys, medialisering, polarisation

Innehållsförteckning

Abstract	2
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
1.1. Syfte och frågeställning	7
1.2. Bakgrund	8
1.2.1. Facebook - en plattform för klimatkussion	10
1.3. Material och urval	12
1.4. Avgränsning till Facebook som plattform	14
1.5. Disposition	14
1.6. Tidigare forskning	15
2. Metod	17
2.1. Kritisk diskursanalys som metod	17
2.2. Faircloughs modell	18
2.3. Netnografisk observation och fallstudie	20
2.4. Metodens etiska aspekter	20
3. Teori	22
3.1. Diskursanalys som teori	22
4. Tematisk analys	26
4.1. Klimatskeptikernas förhållningssätt till kunskap	27
4.2. Klimatskeptikernas misstro mot massmedia	32
4.3. Klimatskeptikernas politikerförakt och en identitet som underdogs	42
4.4. Klimatskeptikernas syn på sina motståndare i klimatfrågan	48
5. Sammanfattande diskussion	57
6. Framtida forskning inom digitala kulturer	60
7. Källförteckning	62

1. Inledning

Under 2017 skrevs nästan 17 procent fler klimatrelaterade artiklar i svenska medier än under det föregående året, enligt rapporten ”Varmare klimat – iskall nyhet?” som utfördes av mediebevakningsföretaget Retriever. I samband med den här utvecklingen så förekom även ord som “extremväder”, “klimatsmart” och “flyg” oftare i de svenska tidningarna (Retriever 2018, s. 6). Ökningen av ord som relaterar till klimatförändringar, men som inte beskriver fenomenet på ett vetenskapligt sätt, antyder att begrepp som har ett samband till klimatförändring på ett *vardagligt* sätt nu har blivit en större del av människors vokabulär jämfört med tidigare. Klimatförändring har med andra ord gått från att ha varit någonting som svenskar möjligen känt varit ett avlägset vetenskapligt fenomen som de haft svårt att relatera till, till någonting som aktualiserats i deras vardag. Det är också en fråga som skapar mycket diskussion, och diskussionen sker på flera olika nivåer i samhället. Klimatdiskussionen kan exempelvis ske mellan politiker vid stora internationella klimatmöten och i riksdagen, i massmedia och mellan privatpersoner hemma vid middagsbordet. I och med sociala mediers uppkomst så förs det även en flitig klimatdebatt på dessa plattformar mellan grupper av människor med olika ideologisk tillhörighet.

Medan etablissemangen och en majoritet av svenskar de senaste åren tenderat att fokusera på hur vi människor bäst ska försöka finna lösningar på problematiken bakom klimatförändring och minska dess skadliga effekter, så har samtidigt människor med en uppfattning som går emot den etablerade klimatdiskursen blivit allt vanligare. Människor av en varierad socioekonomisk bakgrund och status som inte tycks tro på klimatförändringarnas existens har börjat ta större plats i klimatdebatten. Detta syns inte minst på sociala medier. Den här typen av förhållningssätt till klimatförändringarna blir därför ett särskilt intressant studieobjekt då den klimatdiskursen skiljer sig så mycket från den accepterade vetenskapliga diskursen, där konsensus är att klimatförändringarna är ett faktum. Vicky Pope som är klimat- och seniorforskare på the Met Office Hadley Centre har skrivit om sina funderingar gällande tanken om människor ska tro eller inte tro på klimatförändringarna. Hon menar den typen av

förhållningssätt, där människor beslutar om de ska “tro” på klimatförändringar, *inte* är relevant för den vetenskapliga klimatkursen:

“[...] should you believe in climate change? The first point to make is that it's not something you should believe or not believe in – this is a matter of science and therefore of evidence – and there's lots of it out there.” (Pope 2012)

Trots detta så har dessa attityder blivit vanligare till den grad att klimatskepticismen spridits till övriga klimatdebatten. När U.S. Global Change Research Program¹ publicerade deras fjärde National Climate Assessment-rapport² så uttalade sig USA:s president Donald Trump om att han “inte tror på det” (Borenstein 2018). Detta är bara ett exempel på hur frågan om klimatförändringar, trots all välgrundad forskning och vetenskapliga studier som stödjer att det sker, har blivit en åsiktsfråga som sedan används av människor med eller utan faktisk politisk makt för att vidare främja deras egna politiska intentioner och agendor.

Det postmoderna synsättet där sanning och verklighet konstrueras genom diskurs och som vissa menar ideologiskt genomsyrar vår samtid (Barney 2004, s. 18), kan därmed tolkas bli problematisk för människor som försöker formulera en någorlunda enig klimatkurs. Även om teorier om att verkligheten är subjektiv kan vara fördelaktiga när man exempelvis vill ifrågasätta maktstrukturer i samhället, så riskerar samtidigt den här sortens uppfattning göra klimatdebatten ineffektiv. Det är inte långsiktigt hållbart att ett allt större antal människor väljer att bortse från vetenskaplig evidens som visar på att klimatförändringarna är verkliga till den grad att dessa människor, oavsett om deras argument är baserade på vetenskaplig fakta, ifrågasätter fenomenets existens. I och med detta blir det nästan omöjligt att bemöta åsikter som är grundade i vilseledande information och propaganda (Wikforss 2017, s.62). Den här typen av klimatskeptiska attityder börjar mer och mer märkas av i traditionell media

¹ United States Global Change Research Program (USGCRP) är ett federalt program i USA som har ett mandat av kongressen att samordna federal forskning för att förstå människans och naturens påverkan i den globala miljön och deras konsekvenser för samhället. För vidare läsning se USGCRP:s webbplats: <https://www.globalchange.gov/>

² Den fjärde National Climate Assessment (NCA4) är den första rapporten som utlyser USGCRP:s resultat under Trump administration. Rapporten är tillgänglig i följande webbadressen: <https://nca2018.globalchange.gov/>

men även på sociala medie-plattformar som Facebook. Bara från Sverige har det skapats flertalet Facebook-grupper vars syfte är att ifrågasätta den etablerade synen på klimatförändringar. En av de mest framgångsrika grupperna inom den här genren heter Klimatbalans och gruppens följarantal ökar stadigt varje vecka.

Det finns goda skäl till varför man väljer att undersöka hur språkbruk kan ta sig uttryck och ge olika effekter i samhället. Detta gäller inte minst den klimatskeptiska diskursen. Det här kan man undersöka genom att titta på språkanvändning och försöka analysera varför människor uttrycker sig som de gör. Hur pratar klimatskeptikerna om klimatförändring och går det att dra några samhälleliga slutsatser utifrån det? Genom att göra en så kallad kritisk diskursanalys så kan man studera hur olika sätt att kommunicera är konstruerade och om språkbruket som används senare formar vårt samhälle genom att skapa praktiker som antingen upprätthåller eller utmanar etablerade maktstrukturer. Dessa praktiker brukar inom kritisk diskursanalys kallas för sociala praktiker och används för att analysera hur kommunikativa event påverkar vårt samhälle (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 62). Genom att hitta olika etablerade sociala praktiker så är det möjligt att synliggöra hur vissa handlingsmönster tar sig uttryck genom språket. Alla diskurser som förs kan ge upphov till en mängd olika sociala praktiker och detta gäller inte minst alla olika klimatkurser som existerar. Kanske blir ökad förorening en social praktik som en konsekvens av att Trump uttrycker att han inte tror på klimatförändring? Eller skapar Greta Thunberg en grogrund för klimataktivism genom hennes tal?

Med detta sagt kan det därmed vara intressant att närmare studera den klimatskeptiska gruppen Klimatbalans och dess följare, för att analysera gruppens språkbruk och se hur de skapar och reproducerar specifika sociala praktiker. Då det finns ett näst intill oändligt antal sociala praktiker som språkbruk kan ge upphov till så kommer den här uppsatsen att begränsa sig till att enbart behandla två stycken. Dessa har vi valt att kalla *etablissemangsförakt* och *vetenskapsförakt*. Med *etablissemangsförakt* menas missaktning mot det så kallade etablissemanget, vilket i sin tur är en term som används för att beskriva en synlig social minoritet med en dominerande ställning i ett samhälle. Grupperingar som tillhör etablissemanget förknippas ofta med makt och att de utövar kontroll över frågor som relaterar till exempelvis ekonomi, politik och det sociala. *Vetenskapsförakt* syftar på en stark misstro

mot kunskap, fakta och studier med ursprung från det vetenskapliga etablissemanget. I den här uppsatsen kommer begreppet *vetenskapsförakt* enbart att syfta på vetenskap som relaterar till klimatförändring.

1.1. Syfte och frågeställning

Syfte

Vårt syfte med den här studien är att undersöka hur klimatskeptiker talar om klimatförändringar på Facebook. Detta kommer göras genom att vi gör en kritisk diskursanalys av den svenska Facebook-gruppen *Klimatbalans*, som vid tidpunkten för studien var mycket aktiv med att sprida ett klimatskeptiskt budskap. Vi har identifierat två typer av sociala praktiker som kommer att undersökas i relation till *Klimatbalans*. Dessa är *etablissemangsförakt* och *vetenskapsförakt*.

Frågeställning

- Hur beskrivs och diskuteras klimatförändring i Facebook-gruppen *Klimatbalans*, och hur/ varför skapas de sociala praktikerna *etablissemangsförakt* och *vetenskapsförakt*?

1.2. Bakgrund

De senaste åren har frågan om klimatförändringar och att det är människors levnadssätt som ger skadliga konsekvenser för klimatet aktualiserats. I Sverige har SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut) samlat in data och tagit fram prognoser för klimat och miljö sedan 1800-talet (SMHI, u.å.). De har publicerat flera uttalanden där de påvisar att klimatet är under förändring. SMHI visar på att det mycket sannolikt är människors levnadssätt som är en av orsakerna bakom klimatförändringarna, då det går att se att människors bidrag till exempelvis utsläpp är större än bidraget från naturliga faktorer (SMHI, 2009; 2019). I samband med Förenta nationernas klimatkonferens i Paris 2015 blev det tydligt att det behövs gemensamma åtgärder från alla FN:s medlemsländer för att motverka klimatförändringarna och hålla den globala temperaturökningen till under två grader (Naturvårdsverket, 2018). IPCC, vilket är namnet på FN:s klimatpanel, skrev i sin klimatrapport från 2018 att de globala koldioxidutsläppen måste minska med 45 procent till 2030 för att lyckas hejda temperaturökningen, och att det i förlängningen behöver vara nollutsläpp omkring år 2050 (IPCC, u.å.). I samband med att Parisavtalet ratificerades så åtog sig medlemsländerna att var femte år skärpa sina planer för att minska utsläpp av växthusgaser.

Sveriges riksdag beslutade 2017 att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med nya klimatmål till 2030, 2040 och 2045. I samband med detta beslutade man även att skapa ett klimatpolitiskt råd, och man antog även en klimatlag som innebär att varje regering har en skyldighet att föra en klimatpolitik som utgår från klimatmålen som riksdagen beslutade om. Ett av dessa mål är att utsläppen från inrikes transporter, exklusive flyg, ska ha minskat med 70 procent år 2030 jämfört med 2010, med en uttalad prioritering om att den svenska fordonsflottan ska vara fossiloberoende till 2030 (Naturvårdsverket 2019). Det är inte bara på det politiska planet som klimatkänsligheten intensifierats. Klimatdebatten har även tagit större plats på andra plattformar i samhället. En person som under första halvan av 2019 fick mycket mediautrymme var miljöaktivisten Greta Thunberg. Under augusti 2018 inledde Thunberg en sittstrejk utanför Riksdagshuset i Stockholm med budskapet att politikerna måste göra mer för att förhindra klimatförändringarna (Gessen 2018). Strejken utvecklades

senare till rörelsen “Skoljstrejk för Klimatet” där skolelever strejkar varje fredag, och som sedan har spridit sig till många länder runt om i världen. Thunberg har även under 2019 talat inför både FN och World Economic Forum. I maj 2019 var Thunberg dessutom på omslaget av den prestigefulla amerikanska tidskriften Time Magazine (Haynes 2019). Det går att säga att Thunberg har blivit en samtida ikon för både yngre och äldre generationer vilka har blivit inspirerade av hennes förmåga att föra samman människor och belysa klimatförändringarnas hot.

Det finns nu många år av insamlad data samt ett mycket stort antal studier som helt visar på att klimatförändringarna är ett faktum. Trots detta så finns det i Sverige och i världen väldigt många människor som förnekar den vetenskapliga evidensen. Dessa menar ofta att det antingen inte sker några klimatförändringar eller att klimatförändringarna som sker är helt naturliga. Den här gruppen människor kan därmed ses som motståndare i klimatfrågan till de som skriver under på den vedertagna klimatkursen som är grundad i vetenskap. Det är såklart så att människor kan vara klimatskeptiker oavsett politisk hemhörighet, men det har dock gjorts studier och analyser som visar att det finns viss koppling mellan klimatskepticism och högernationalism. Detta kan man se i västvärlden då det i samband med en växande oro över klimatförändringarna har vuxit fram högernationalistiska eller populistiska partier som har fått stort genomslag, vilka ofta uttrycker tvivel inför klimatförändring (Ernström 2018). När exempelvis affärsmannen Donald Trump fick en oväntad valvinst 2016 och blev USA:s president så blev den amerikanska klimatpolitiken alltmer polariserad då Trump exempelvis har hotat om att USA ska dra sig ur Parisavtalet (Miller & Worland 2017). Även i Sverige går det att märka av dessa svängningar, där det mest anmärkningsvärda exemplet inom svensk politik är Sverigedemokraterna. Efter flera års ökade sympatier i opinionsmätningar blev Sverigedemokraterna, förkortat till SD, Sveriges tredje största parti i Riksdagsvalet 2018 (SVT 2018). SD skriver i sitt partiprogram att de i deras miljöpolitik tagit till hänsyn “miljöproblem”, men specificerar samtidigt att de “föredrar satsningar på internationella åtgärder och forskning framför höjda drivmedelspriser, fordonsskatter och andra åtgärder som slår mot svenska jobb och landsbygd utan någon mätbar påverkan på miljöproblemen globalt” (SD, u.å.). Trots att partiet menar att de vill ta hänsyn till “miljöproblem” så har SD:s miljöpolitiska talesperson Martin Kinnunen uttalat kritik mot SMHI:s arbete och menar att SMHI lägger mer tid på att opinionsbilda än att ta fram riktig kunskap (Oneborg 2017). SD:s

generella attityd gentemot klimatförändring lutar åt att de anser att den vetenskapliga evidensen inte är tillräcklig för att bevisa klimatförändringarnas existens, och att klimatkursen ofta är mer känslomässig driven än vetenskaplig. SD är förövrigt det enda av de svenska riksdagspartierna som inte ställde sig bakom klimatöverenskommelsen från 2017 med klimatlagen och de svenska klimatmålen (Stiernstedt 2017).

Under våren 2019 växte det i Sverige fram ett Facebook-initiativ som heter Bensinupproret och i slutet av maj 2019 så hade Facebook-gruppen över 660 000 medlemmar. Medlemmarna består av missnöjda bilister från runt om i Sverige som protesterar mot vad de menar är ett för högt bensinpris. Initiativtagaren till Bensinupproret beskriver att svenskar går med i protesten då de på grund av bränslepriserna känner en stor ekonomisk press och att de därför har svårt att få vardagen att gå ihop. Man lyfter i gruppen fram att det framförallt är landsbygden som drabbas värst av höga bränslepriser. Bensinupprorets uttalade mål är att ta bort moms och energiskatten från bensinpriset, vilka tillsammans utgör ungefär 60 procent (SVT 2019). Det är viktigt att redan här påpeka att man ej bör dra slutsatsen att alla människor som är med i Bensinupproret förnekar att klimatförändringarna sker. Protesten bör istället ses som att en stor grupp svenskar uttrycker missnöje mot politikernas beslut att höja bensinskatterna för att nå klimatmålen. Bensinupproret har liknats vid Gula Västarna som är en protestgrupp från Frankrike. Gula Västarna startade som en protest mot de ökande bensinpriserna, men urartade sedan i stora kravaller. Bensinpriserna var en konsekvens av att den franska regeringen ökade bränsleskatten med målet att avvänja Frankrike från fossila bränslen och möta sina klimatmål (Corbet 2018).

1.2.1. Facebook - en plattform för klimatkursen

Klimatförändring är ett ämne som rör upp mycket känslor hos människor. Detta blir inte minst tydligt på Facebook där det finns många sidor och grupper som, från olika synvinklar, diskuterar klimatet. Människor kan normalt känna sig obekväma med att till vardags uttrycka sina känslor om en så polariserande fråga som klimatförändringar, framförallt om deras åsikter skiljer sig från den normativa kursen. Människor tenderar nämligen att känna ett socialt tryck att bevara harmoni och normer av artighet, vilket leder till att de håller tyst om

känsliga ämnen för att undvika konfrontation (Vraga, Thorson, Kliger-Vilenchik & Gee 2015, s. 281). Även om människor har möjligheten att välja vem de släpper in i deras vänskapsnätverk på Facebook så betyder det nödvändigtvis inte att de kommer känna sig bekväma med att öppet uttrycka sina åsikter på plattformen. Människor brukar kombinera vänner och bekanta från olika sociala kretsar i deras liv, vilket betyder att nätverkskretsen på Facebook kan vara av en väldigt varierad art. Då människor normalt vill bevara harmoni även på online-plattformar, så försöker många undvika konfrontation och att spänningar ska skapas mellan deras olika umgängeskretsar. Det kan vara en av anledningarna till varför grupper med exempelvis en stark politisk vinkel skapas på Facebook, detta då människor söker efter likasinnade individer vilka de kan dela sina åsikter med utan att vara rädda för konfrontation.

Facebookgrupper som diskuterar klimatet kan ha olika inriktningar. I grupper som exempelvis Klimatklubben delar medlemmarna med sig av tips om hur man lever en hållbarare livsstil, medan andra grupper som Klimatpsykologerna sprider kunskap om de psykologiska aspekterna av klimatförändringarna. Det är tydligt att Klimatklubben, Klimatpsykologerna och grupper som innehållsmässigt liknar dessa är av inställningen att klimatförändringarna är på riktigt och att vi människor måste anpassa vårt beteende för att hejda dem. I Klimatklubben är det till och med uttalat att man i gruppen inte får komma med påståenden att klimatförändringarna inte är på riktigt. “Vi diskuterar INTE klimathotets vara eller icke vara, utan är överens om klimathotets existens” (Klimatklubben 2018).

När man bekantat sig med de olika svenska klimatgrupperna på Facebook blir det dock tydligt att klimatfrågans polarisering även speglas i gruppernas olika utbud och inriktning. Det finns nämligen gott om grupper som har en helt annan ståndpunkt än de som nämnts ovan. Dessa grupper är istället av en klimatskeptisk art. En grupp som kallar sig för Klimatupplysningen säger sig vilja ifrågasätta den offentliga klimatdiskursen då “den vetenskapliga grunden för klimatpolitiken är otillräcklig för att motivera den nedbrytande omställning av samhället som nu pågår”. De skriver även att de vill “bidra till att förhindra denna skadliga och meningslösa politik” (Klimatupplysningen u.å.). En av de mest framgångsrika och aktiva klimatskeptiska grupperna är dock Klimatbalans som har det uttalade syftet av att vilja “nyansera klimatdebatten i Sverige” (Klimatbalans 2018). Klimatbalans aktivitet och följarsbas har ökat i takt med Thunbergs framgångar och ökade

förekomst i massmedia. Detta kan ses som en protest mot det ökade intresset för den etablerade klimatdiskursen och att Klimatbalans därmed känner ett större behov av att presentera en alternativ klimatdiskurs.

1.3. Material och urval

Materialet som vi i denna uppsats undersökt kommer från Facebook-gruppen Klimatbalans. Gruppen skapades i slutet av februari 2018 och i slutet av maj 2019 så hade gruppen över 10 000 följare. Klimatbalans beskriver sig som en grupp som sprider “oberoende klimatinformation” och att de vill “[...] presentera all klimatfakta. Klimatbalans kommer att nyansera klimatdebatten i Sverige” (Klimatbalans 2018). Förutom Facebook-gruppen så är även Klimatbalans aktiva på Twitter, samt att de har en webbsida. Valet att använda oss av Klimatbalans som studieobjekt är baserat på gruppens aktivitet och det engagemang de får av sina följare. Gruppen publicerar många inlägg varje dag och i förhållande till jämförbara grupper inom samma genre så är det även hög aktivitet i kommentarsfältet. Det är vår uppfattning att av de klimatskeptiska grupper som vi haft att välja mellan så är Klimatbalans den grupp som innehållsmässigt sprider den tydligaste formen av klimatskepticism som vi vill undersöka. Klimatbalans publicerar dagligen inlägg som riktar kritik mot både etablissemang och forskare som påvisar att klimatförändringar sker, och reflekterar kring nyhetsartiklar som relaterar till klimatförändring eller andra intresseområden. I det tillhörande kommentarsfältet är dessutom ofta den här typen av klimatskeptisk diskurs *ännu* tydligare än i det ursprungliga inlägget.

Två begrepp som återkommande förekommer i gruppen och som därför är viktiga att förklara är “klimatrealist” och “klimatalarmist”. Klimatbalans och dess följare titulerar sig själva som klimatrealister vilket de menar betyder att det är dem som besitter förnuftet i klimatfrågan. Klimatrealisterna brukar kalla deras motståndarsida för klimatalarmister eller alarmister, och menar att dessa är en hysterisk grupp människor som gravt överdriver faran med klimatförändringarna. I vårt arbete har vi diskuterat hur vi i den här uppsatsen ska benämna Klimatbalans och dess följare. I gruppen har följarna säkerligen olika förhållningssätt till

klimatfrågan, även om gruppens övergripande diskurs konsekvent ifrågasätter klimatförändringarnas existens. På grund av detta så är det svårt att hitta en sammanfattande term som täcker in alla olika inställningar som förekommer i gruppen. Vi vill undvika att missrepresentera följarna och det är som nämnt inte alla som helt förkastar vetenskapen bakom klimatförändringarna, utan många uttrycker istället “bara” tvivel inför det. Det finns två termer som generellt används för att beskriva människor som för den här typen av klimatkommunikation: “klimatförnekare” och “klimatskeptiker”. Av dessa två så har “klimatskeptiker” tre gånger fler träffar på Google och används dessutom oftare i media. Vidare i den här uppsatsen har vi därför valt att använda oss utav “klimatskeptiker” för att beskriva Klimatbalans och dess följare. Med detta sagt så bör läsare av den här uppsatsen ha i åtanke att bara för att benämningen “klimatskeptiker” kommer användas för att beskriva gruppen, så är samtliga ej enbart skeptiska. Tvärtom, vilket materialet nedan i analysen kommer att visa, så förkastar ett stort antal den vetenskapliga forskningen bakom klimatförändringar helt.

Urvalet av materialet visade sig bli svårt just på grund av den stora mängd material som har funnits att välja bland. Inläggen som vi har valt att analysera är publicerade under perioden mellan vinter 2018 och våren 2019, vilket betyder att vår analys inte är helt oberoende av tid. Materialet som insamlats har därmed en realpolitisk karaktär som kan anses vara särskilt relevant för just den här perioden. Då vi i den här uppsatsen gör en diskursanalys av vårt material så är språkbruket som används i inläggen mycket viktigt, detta så att vi kan analysera språket och koppla det till våra valda sociala praktiker. Detta spelade självklart en roll i vårt materiella urval och vi fokuserade på att finna inlägg som på olika sätt relaterar till våra sociala praktiker. I kontrast till andra jämförelsebara grupper så delar Klimatbalans inte bara artiklar, inlägg och bilder utan vidare kommentarer, utan de tenderar att även reflektera kring allt innehåll de delar. Detta ger alla inlägg en ytterligare tonalitet vilket samtidigt gett oss mer material att analysera då Klimatbalans språkbruk kan ge upphov till sociala praktiker. Vi valde därför att analysera inlägg som Klimatbalans hade en egen kommentar till, antingen i det ursprungliga inlägget eller i kommentarsfältet. Ett ytterligare kriterium för att vi skulle använda oss av ett inlägg var att det tillhörande kommentarsfältet hade en relativt hög aktivitetsgrad. När vi tittade på kommentarerna hade vi även målsättningen att välja ut kommentarer som på olika sätt kan kopplas till etablissemangsförakt och vetenskapsförakt.

Kommentarerna skulle helst ha mycket engagemang i form av svar från andra följare eller många likes, då framförallt många likes till en viss grad visar att kommentarerna representerar en större del gruppens uppfattning.

1.4. Avgränsning till Facebook som plattform

Även om innehåll relaterat till klimatförändringarna har blivit populärare att diskutera på många olika sociala medie-plattformar och trots att Klimatbalans även har ett Twitter-konto och en webbsida, så tog vi beslutet att enbart avgränsa undersökningen till Klimatbalans Facebook-grupp. Facebook är givetvis inte den enda sociala medie-plattformen som gör det möjligt för människor att dela innehåll genom olika typer av mediaformat så som text, video och foto. Facebook erbjuder dock bland de bättre förutsättningarna för att skapa grupper där människor kan diskutera med likasinnade individer. Facebooks gränssnitt, jämfört med exempelvis Instagrams, är dessutom utformat för att främja textuell interaktion. Detta resulterar i mer givande konversationer och lämpar sig därför bättre som material för en diskursanalys.

1.5. Disposition

Undersökningen är indelad i sex olika avsnitt: inledning, metod, teori, tematisk analys, sammanfattande diskussion och framtida forskning. Inledningen innefattar motiveringen till vår uppsats vilken är att identifiera och analysera våra valda sociala praktiker i förhållande till Klimatbalans, och därefter presenteras vår syftesformulering och frågeställning. Därefter redogör vi för bakgrunden till vårt studieobjekt där vi gör en kortare omvärldsanalys av det vetenskapliga och politiska landskapet i relation till klimatfrågan. Det gör vi för att läsaren bättre ska förstå bakgrunden till att en grupp som Klimatbalans finns och att klimatskeptikerna i gruppen inte har dykt upp som ur ett vakuum. I nästa del presenterar vi vårt material och hur vi har gjort vårt urval av materialet. I avgränsningen redogör vi för de

tekniska begränsningarna som vi ansett vara nödvändiga att ta hänsyn till på grund av vår valda metod och teori. Sedan följer en beskrivning av tidigare forskning vilket motiverar behovet av studier relaterade till klimatförändringar och sociala medier ur en svensk kontext. I metoddelen förklaras den valda metoden kritisk diskursanalys och hur den kommer att användas tillsammans med materialet. I den tredje delen presenterar vi vårt teoretiska ramverk som kommer att appliceras på analysen. I analysen diskuterar vi materialet med hjälp av vår valda metod och teori. Därefter kommer den sammanfattande diskussionen där vi sammanfattar resultatet från analysen. Slutligen lägger vi fram våra förslag till framtida forskning.

1.6. Tidigare forskning

Den samtida forskningen är i stort sett enig om att sociala medier har bidragit till en ökad polarisering i samhället. Den gemensamma synen är att människors tendens att omge sig med likasinnade individer har blivit ännu mer uppenbart, detta i samband med utvecklingen av sociala mediers tekniska egenskaper som direkt och indirekt uppmuntrar till beteende som vidare kan leda till en ökad polarisering. Anderson (2017) utförde en undersökning *Effects of Social Media Use on Climate Change Opinion, Knowledge and Behavior*, som visade att användandet av sociala medier på många sätt kan ha en positiv inverkan på klimatkursen genom plattformarnas egenskaper att lättare sprida kunskap om exempelvis klimatförändringar. Det visade sig dock även att sociala medier också ger större utrymme till människor med en skeptisk syn på att människor påverkar klimatet i en negativ riktning. I sin undersökning uppmanar Andersson till vidare forskning gällande förhållandet mellan användning av sociala medier och klimatförändringar. Andersson menar att det finns ett vetenskapligt behov av mer ingående analyser om hur sociala mediers positiva samt negativa effekter kan påverka människors uppfattning om klimatförändringarna.

Taber och Lodge (2006) i sin studie *Motivated skepticism in the evaluation of political beliefs*, gjorde ett jämförande experiment mellan människor som är inte välinsatta inom en specifik politisk fråga, och människor som är det. De ville se hur människor reagerar när de

tar del av argument som går emot deras personliga åsikt om ett ämne eller en sak. Det visade sig att de människor som tycker att de har en relativt bra uppfattning om saken i fråga innan undersökningen, är mindre troliga att överväga argument som motsäger deras ursprungliga uppfattning. Istället för att ordentligt betänka de nya argumenten, och eventuellt justera sina åsikter, så tenderar människor att istället hålla kvar vid sina ursprungliga åsikter.

Undersökningens resultat ger i vårt fall utrymme att undersöka hur Klimatbalans lyckas med att dra till sig människor och utöka sitt följantal, trots att inläggen de delar inte är baserade på trovärdig och sann information.

Edvarsson Björnberg, Karlsson, Gilek och Hansson (2017) i sin studie *Climate and environmental science denial: A review of the scientific literature published in 1990–2015*, granskade 161 vetenskapliga artiklar skrivna under de senaste 25 åren som berör ämnet klimatvetenskapsförnekelse. Undersökningen visade att orsakerna bakom klimatvetenskapsförnekelse är mycket komplexa. Det kan exempelvis ha med individers psykologiska mekanismer att göra, men det politiska maktspillet kan även det vara en viktig faktor. Det finns enligt studien nämligen ett ökande antal människor som vänder sig mot klimatpolitik, vilket i sin tur kan leda till att klimatpolitiken drabbas av en ineffektivitet som gör det svårt att förhindra vidare klimatförändringar runtom i världen. Även om det i studien fanns ett flertal artiklar som utforskar förnekelse av klimatförändringar, så var urvalet av undersökningsmaterialet till den största delen från anglosaxiska länder. Därmed finns ett välmotiverat skäl till att undersöka vilka dimensioner det är som kan finnas bakom klimatförnekelse i Sverige, och vilka konsekvenser resultatet kan ha för den samhällsdebatten om klimatförändringar.

2. Metod

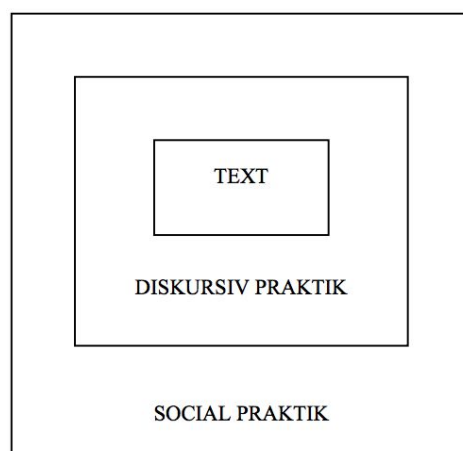
Vi har valt att utföra vår undersökning med hjälp av en diskursanalys. Diskursanalys används för att studera språkanvändning och effekten språkanvändning har på människor och deras relationer. Diskursanalys kan dock även användas för att analysera samhället i stort. En grundsten inom all diskursanalys är att samhället vi lever i skapas av människor genom deras handlingar, interaktioner och språkanvändning. Genom vårt språk skapas olika ramar utifrån vilka vi gör olika tolkningar av saker och ting. Förekomsten av olika perspektiv gör att ett och samma fenomen kan förstås på en mängd olika sätt (Svensson 2019, s. 18-20). Viktigt att nämna är att diskursanalys kan användas som både en metod *och* en teori. Vi har därför valt att dela upp vår redogörelse av diskursanalys i två delar: en metoddel där vi beskriver själva “hantverket” vi har använt oss utav i vår undersökning, och senare en del där vi mer ingående beskriver diskursanalysens teoretiska aspekter.

2.1. Kritisk diskursanalys som metod

Diskursanalys har många olika grenar och beroende på vilken diskursanalytisk skola som används så kan man få olika resultat. Den disciplin som vi använt oss utav i den här uppsatsen kallas för *kritisk diskursanalys*. En central tänkare inom den kritiska diskursanalysen är Norman Fairclough som i sin forskning fokuserar på relationen mellan det konkreta språkbruket på mikronivå, och maktutövningen i samhället i form av ideologi. Ideologier är generella system av idéer som delas av medlemmar i en social grupp. Idéerna influerar gruppmedlemmarnas tolkning av sociala event och situationer, och kontrollerar i stort medlemmarnas diskurs och andra sociala praktiker (Van Dijk 2011, s.380). Ideologi måste enligt Fairclough manifesteras sig i konkreta praktiker, som exempelvis språkbruk. Ideologin tar sig sedan bland annat uttryck i människors språk genom någonting som kallas för normalisering. Normalisering betyder att en specifik representation av ett ämne får den typen av genomslag i ett samhälle att representationen till slut blir en norm (Svensson 2019,

s. 55). Ett exempel på normalisering är Klimatbalans som med hjälp av sin plattform på Facebook har lyckats bilda en stor grupp bestående av likasinnade människor. Man kan se detta som att Klimatbalans har försökt att normalisera deras klimatskeptiska diskurs. Ju större gruppen blir desto mer kan de sprida sin ideologi och misstro mot att vi människor orsakar klimatförändringar. Syftet med att man gör detta, inte bara i förhållande till Klimatbalans och klimatfrågan utan i vilken diskurs som helst, är att få mer makt i debatten.

2.2. Faircloughs modell

Figur 1: Faircloughs tredimensionella modell (Fairclough 1995, s. 73)

I vårt arbete så har vi använt oss utav Faircloughs tredimensionella modell när vi har analyserat vårt material. Fairclough utvecklade modellen för att beskriva människors språkbruk i tre olika nivåer. Syftet med modellen är att hitta samband eller länkar mellan språkanvändning och social praktik.

Den första nivån kallar Fairclough för *text*. Forskaren ska på textnivå analysera textens språkbruk och uppbyggnad vilket görs genom att titta på textens egenskaper (Svensson 2019, s. 56). När man ska analysera på textnivå är det viktigt att vara medveten om att kommunikation i sin natur är intertextuell. Det betyder att all kommunikation, skriftlig eller muntlig, är baserad på tidigare kommunikation. En individ kan inte undvika använda ord eller fraser som andra tidigare använt (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 65). I vår analys ser

vi därför alla ord och fraser som återkommande förekommer som ett tecken på intertextualitet. I vårt fall blir analys på textnivå mycket användbart när vi försöker identifiera hur våra valda sociala praktiker gestaltas i Klimatbalans kommunikation med sina följare och även hur följarna förstärker eller undergräver dessa praktiker.

I den andra nivån som kallas för *diskursiv praktik* ska forskaren analysera produktionen, distributionen och konsumtionen av texterna (Svensson 2019, s. 56). Här analyserar vi exempelvis hur texten är producerad, vem är den riktad till och hur den konsumeras (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 72). Språk är inte neutralt och innehåller ofta värderingar, attityder och bedömningar som avsändaren förmedlar till mottagaren. Genom att använda sig utav vissa ordval så visar Klimatbalans deras inställning till ämnet i fråga. Ett exempel här är Klimatbalans användning av termen "klimatrealist" istället för klimatförnekare eller klimatskeptiker. I och med detta avslöjar Klimatbalans vad de tycker att deras roll är i klimatdebatten. De visar därmed även indirekt vad de anser sina motståndare vara, nämligen orealistiska.

Slutligen så kallas den tredje och sista nivån i Faircloughs modell för *social praktik*. Som vi tidigare har beskrivit så kommer vi att fokusera på två sociala praktiker i den här uppsatsen - *vetenskapsförakt* och *etablissemangsförakt*. I den här sista nivån analyseras de tidigare nivåerna i ett större sammanhang, vilket exempelvis kan vara de generella ideologiska strömningarna i samhället (Svensson 2019, s. 56). Här tittar vi på hur olika diskurser har förändrat eller påverkat varandra, och om den diskursiva praktiken upprätthåller eller omstrukturerar den existerande diskursordningen. Med diskursordning menas summan av alla genrer och diskurstyper som används inom den specifika diskursen (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 60). I vårt fall så kommer vi att göra en sammanslagning av det diskursiva innehållet i vårt material och analysera detta, för att sedan se hur det skapar och reproducerar vetenskapsförakt och etablissemangsförakt i samhället.

2.3. Netnografisk observation och fallstudie

Vi kommer att genomföra vår kritiska diskursanalys med hjälp av netnografisk observation. Det är en metod som används för att studera hur kultur och sociala relationer tar sig uttryck i nätverksgemenskaper och på sociala medier (Berg 2015, s. 119). Med hjälp av observation ingår forskaren i miljön som ska studeras. Under observationens gång så samlar forskaren på sig material med tillhörande fältanteckningar (Fangen & Sellerberg 2013, s.121). Detta har varit viktigt när vi samlat in material från Klimatbalans då vi under tidpunkten för studien kunde uppfatta flera teman som återkom i gruppen. Med hjälp av fältanteckningarna blev det möjligt att skapa en preliminär struktur från den stora mängden material som insamlats. Mer specifikt så har vi använt oss utav icke-deltagande observation, vilket innebär att forskaren är så osynlig som möjligt och inte interagerar med studieobjekten (Fangen & Sellerberg, 2013, s. 125). Vi valde därmed att inte interagera med Klimatbalans eller följarna. Anledningen till detta var att vi ville minimera risken att vi skulle manipulera materialet med exempelvis våra eventuella fördomar. Med materialet som sedan anskaffades utförde vi sedan vår diskursanalys.

Utöver netnografisk observation så går det även att säga att vi har utfört en kvalitativ fallstudie. Då studiens syfte har varit att undersöka diskursen inom en specifik Facebook-grupp, så har avsikten därmed varit att presentera en djupgående redogörelse för händelser och processer som förekommer i Klimatbalans (Denscombe 2009, s. 59). Att använda fallstudie som metod uppmuntrar till användning av ytterligare metoder för att på bästa sätt lyckas undersöka komplicerade företeelser (Denscombe 2009, s. 71). I vårt fall har det därmed varit naturligt att också använda oss utav både kritisk diskursanalys och netnografisk observation.

2.4. Metodens etiska aspekter

De etiska aspekterna i vårt metodval är till viss del sammanflätade. Det är av stor betydelse att upprätthålla anonymiteten i den insamlade datan så att undersökningen inte kan kopplas

till någon enskild individ. Inom netnografi, fallstudie och diskursanalys innebär det att vi behöver vara medvetna om vad som i undersökningen är identifierbara faktorer och därefter försöka behandla materialet så anonymt som möjligt. Vårt material är i huvudsak skärmdumpar från ett öppet Facebook-konto där vem som helst kan se inlägg och kommentarer. Även om sociala medier kan betraktas som en offentlig miljö så är inte alla människor fullt medvetna om detta, och inser därmed inte att deras handlingar på nätet är synliga för alla (Berg 2015, s. 127). Vi har därför beslutat att behandla materialet så att ingen via namn eller utseende kan bli igenkänd. Någon skulle dock kunna identifiera en kommentator i uppsatsen genom att se vad hen skrivit under ett visst inlägg och datumet inlägget skrivits, och sedan söka upp det inlägget på Facebook där kommentatorn syns med namn. Men som vi skrivit så har Klimatbalans valt att ha en öppen grupp och risken att följarna blir identifierade är därför relativt stor. Trots detta har vi försökt att respektera kommentatorernas integritet så gott vi kunnat.

Eftersom vi har valt att använda oss utav kritisk diskursanalys som metod för att tolka materialet så är uppsatsen kvalitativ i sin natur (Bryman 2011, s.340). Det är därmed av yttersta vikt att vi som utför studien så långt vi kan undviker att analysera materialet på ett sätt som missrepresenterar våra studieobjekt (Denscombe 2009, s. 196). Detta betyder att vi måste vara medvetna om vår egen partiskhet i klimatförändringsfrågan och våra egna fördomar, så att vi kan försöka se till att våra åsikter påverkar studiens objektivitet så lite som möjligt. Med detta sagt så måste läsaren ändå ha i åtanke att studien har utförts med hjälp av en metod som är baserad på tolkning. I och med det så finns alltid en risk att studien i viss mån ger en vinklad bild av studieobjekten. Eftersom vi valt att inte utföra en kvantitativ studie så blir det svårare att dra generella slutsatser utifrån materialet, framförallt då vi har ett begränsat urval av inlägg som samlats in under en begränsad tidsram. Med hjälp av våra kvalitativa metoder hoppas vi dock få en djupare insikt i materialet (Denscombe 2009, s. 62). Vi måste också förhålla oss kritiska till vårt val av material då det kanske inte målar upp en helt rättvis bild av Klimatbalans och dess följare. En ytterligare etisk aspekt att ha i åtanke är att vi i den här undersökningen har utgått från västerländska studier och material, vilket betyder att det begränsar hur undersökningen kan tillämpas på den övriga samhällsdebatten runtom i världen.

3. Teori

I det här avsnittet presenterar vi vårt teoretiska ramverk som kommer att ligga till grund för analysen. Vi har som nämnt valt att använda oss diskursanalys som utgångspunkt för den kommande analysen. Diskursanalysen ska tillsammans med hjälp av andra teorier som är tätt sammanvävda med diskursanalys, hjälpa oss att besvara vår frågeställning.

3.1. Diskursanalys som teori

Diskursanalys har en socialkonstruktivistisk utgångspunkt till kunskap och språk. Bergström och Boréus (2014) skriver att diskursanalysen “tar bestämt avstånd från en syn som utgår från att språket skulle representera *en* given verklighet” (s. 378). Det innebär att den sociala verkligheten och människors kunskap om världen egentligen är skapad av människor. En motsats till en socialkonstruktivistisk världsbild är essentialismen, som menar att saker och ting har en inre ofrånkomlig natur (Svensson 2019, s. 36). Någonting som återkommande diskuteras gällande diskursanalys är objektivitet, kunskap och fakta. En utgångspunkt inom diskursanalys är att sanning och kunskap är effekter av det etablerade sättet att beskriva världen. Det betyder dock inte att det inte finns saker som är objektivt sant och falskt. Diskursanalys handlar dock mer om hur “sanning”, “objektivitet” och “fakticitet” skapas i olika sammanhang genom språkbruket som används för att beskriva saker och ting (Svensson 2019, s. 90). Genom att undersöka vilka olika diskursiva konstruktioner det finns av en viss fråga, och därmed titta närmre på hur människor på olika sidor i frågan lägger fram information så att det framstår som fakta, så kan man få en bättre inblick i hur olika verklighetsbeskrivningar skapas. Varje kommunikativt event fungerar som en form av social praktik som antingen reproducerar och stödjer eller utmanar den diskursiva ordningen (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 62). I vår analys har vi haft följande frågeställningar i åtanke för att undersöka hur människor i Klimatbalans presenterar sanningar: Hur är beskrivningar konstruerade så att de ska framstå som sanna? Hur är beskrivningarna gjorda så

att de ska framstå som säkra, neutrala och självständigt från talaren, och att de är en objektiv spegling av verkligheten? Hur kan en till synes saklig beskrivning undermineras? Vad gör att en beskrivning är svår att underminera? Hur är dessa sakliga beskrivningar sammansatta så att de får en viss verkan? Vilken typ av aktiviteter används vanligtvis i beskrivningarna? Och varför kan beskrivningarna vara passande för att utföra de aktiviteterna? (Potter 1996, s. 1).

En aspekt som nära kan kopplas samman med diskursteori är *medialisering*. Medialisering handlar om mediers inverkan på samhället och hur människors liv och åsikter formas när de kommer i kontakt med medier i sin vardag (Lundby 2009, s. 2). Medialisering och diskursteori är förenade då de är beroende av varandra. Media kan inte existera utan språk och språk behöver medieteknologier för att spridas (Lundby 2009, s. 67). Händelser såsom de presenteras i ny- och gammelmmedia har stor påverkan på hur människors världsbild skapas. I den här undersökningens fall så är ny media speciellt intressant, detta då hastigheten med vilken information sprids aldrig varit snabbare. I vårt samhälle får dessutom de flesta människor sin information från snabba medier (Svensson 2019, s. 25). Medialisering gör att människor måste ha källkritik i bakhuvudet när de konsumerar media. Det finns mycket desinformation i omlopp och detta gäller inte minst när politiska frågor är på tapeten. I arbetet för att vara mer källkritisk så kan därmed diskursanalys vara gynnsamt då diskursanalysen uppmanar till granskning av hur enskilda särintressen och maktpositioner understöds genom att vissa nyheter sprids och etableras i samhället (Svensson 2019, s.26). Medialisering är en diskursiv aspekt som är viktig för den här undersökningen då vårt studieobjekt finns på sociala medie-plattformen Facebook. Det är därför intressant att titta närmre på hur media används, även i studiens begränsade skala, för att sprida den klimatskeptiska världsbilden. Teorin är även relevant när man ska försöka analysera klimatskeptikernas inställning till etablissemangets användning av media för att sprida en enligt klimatskeptikerna falsk klimatsdiskurs till det svenska folket, någonting som senare kommer tas upp i uppsatsens analys.

Frågan om klimatförändring är grundat på vetenskap är central inom klimatsdiskursen och spridning av en felaktig klimatsdiskurs kan ge svåra samhällsliga konsekvenser. Enligt diskursteorin så är kunskaps- och sanningsanspråk tätt sammankopplat med makt då makt är beroende av kunskapsanspråk. Detta påverkar det offentliga samtalet då maktfördelningen i

samhället innebär att vissa människor ges en större rätt än andra att formulera och sprida sanningar (Svensson 2019, s. 93-94). Det här maktförhållandet kan exemplifieras genom att Klimatbalans möjligtvis ser massmedia som konkurrenter när det kommer till att sprida en klimatdiskurs. Klimatbalans gör ett slags kunskapsanspråk och använder sedan Facebook som plattform för att sprida sin klimatskeptiska diskurs, vilket betyder att de försöker omfördela det offentliga maktförhållandet i klimatfrågan. Då kunskap är centralt i frågan om klimatförändringar och behövs för att framgångsrikt sprida en klimatdiskurs, så kan det vara svårt att förstå hur klimatskeptikerna resonerar då de aktivt går emot den vetenskapliga evidensen. För att få djupare förståelse till varför de agerar som de gör så har vi valt att använda oss av teorin om *vetenskapsförnekelse*. Vetenskapsförnekelse har fem karaktäristiska drag:

- Det första draget kallas för *konspirationsteori*, där vetenskapsförnekarna inte har någon tillit till forskarnas vetenskapliga integritet. Detta kan leda till minskad tillit till exempelvis samhällets maktinnehavare (Cook 2017, s. 211).
- Det andra draget är att vetenskapsförnekarna lägger tillit till *falska experter* som har liten relevant kompetens i frågan, och vars åsikter strider helt och hållet mot etablerad vetenskap (Diethelm & McKee 2009, s. 2. Cook 2017, s. 211).
- Det tredje är vetenskapsförnekarnas tendens att utföra så kallad *“cherry-picking”*, det vill säga att de endast väljer att ta del av studier som utmanar det dominerande vetenskapliga konsensus och som tillsynes stödjer bara deras egna påståenden (Cook 2017, s. 211-212).
- Det fjärde är *orimliga förväntningar* på vad forskning kan leverera. Vetenskapsförnekarna ställer beviskrav på vetenskapliga studier som är omöjliga för vetenskapen att leva upp till, vilket är ett effektivt sätt att skapa misstro till vetenskapliga upptäckter (Cook 2017, s. 211).
- Den femte och sista draget är användandet av *vilseledande påståenden*. Detta sker när påståendets förutsättningar är inte relevanta till slutsatsen och när man inte tar hänsyn till all relevant bevisning. Därmed blir påståendets omfattning otillräcklig och man använder sig utav falska premisser för sina antaganden inom ämnet (Diethelm & McKee 2009, s. 2-4, Cook 2017, s. 211).

Samtliga karaktäristiska drag passar väl in i hur klimatskeptikerna förhåller sig till den klimatvetenskapliga forskningen. Vi kommer dock i analysen att använda oss utav vissa av dragen mer än andra. Anledningen till det är att några av dem förekommer oftare i vårt utvalda material, som exempelvis det första draget, *konspirationsteori*, och det tredje *cherry-picking*. Vi vill dock poängtera att det är viktigt att läsaren bör ha alla dessa drag i åtanke i den kommande analysdelen.

Ytterligare teorier som kan kopplas till hur Klimatbalans försöker skaffa mer makt i klimatfrågan är *konfirmeringsbias* och *polarisering*. Med konfirmeringsbias menas den psykologiska tendens där människor är mer benägna att söka upp och hålla med åsikter som överensstämmer med sina befintliga övertygelser. Enligt teorin brukar människor även vara mer sannolika att tolka tvetydigt material så att det gynnar sin egna uppfattning (Klayman 1995). Det måste dock nämnas alla människor ägnar sig åt konfirmeringsbias i någon utsträckning. Mer eller mindre medvetet så söker vi information som bekräftar våra uppfattningar om saker och ting, exempelvis när vi väljer att bara läsa tidningar som överensstämmer med vår syn på världen (Wikforss 2017, s. 89). Det är viktigt att försöka identifiera hur diskursen Klimatbalans använder leder till ökad förakt mot de som instämmer med den etablerade klimatsdiskursen. Detta har vi tänkt försöka göra bland annat med hjälp av de diskursteoretiska utgångspunkterna: Hur skapar Klimatbalans känslan av att alla som inte tänker på samma sätt som de gör är motståndare? Hur använder Klimatbalans skapandet av *de andra* för att övertyga sina följare att de har rätt och motståndarna har fel?

4. Tematisk analys

I uppsatsens följande del kommer vi att utföra en kritiskt diskursanalys av vårt material med syftet att se hur Klimatbalans och dess följare genom sitt språkbruk skapar och reproducerar etablissemangsförakt och vetenskapsförakt. Under undersökningens gång har vi landat i att inte dela upp vår analys i två delar som motsvarar de sociala praktiker vi ska undersöka i relation till materialet, detta då de är alldeles för nära anknutna och överlappar varandra i den här undersökningens kontext. Att dela upp analysen enligt en sådan struktur hade därmed tagit bort mycket av intertextualiteten som finns mellan etablissemangsförakt och vetenskapsförakt. Vi har istället valt att strukturera vår analys utifrån fyra teman som har kunnat utrönas under uppsatsens gång. Dessa teman har på olika sätt återkommit löpande i materialet, både i Klimatbalans egna inlägg men även i följarnas kommentarer. Även Fairclough föreslår att man i en analys ska ha målsättningen att identifiera huvudsakliga teman som förekommer, och därigenom urskilja vilka perspektiv som dessa teman har med hjälp av kritisk diskursanalys (Fairclough 2003, s. 129). Våra teman kommer därmed fungera som underrubriker, under vilka relevanta inlägg med tillhörande kommentarsfält kommer kategoriseras. Med detta sagt så är det viktigt att poängtera att våra valda teman överlappar varandra och återspeglas på olika sätt i majoriteten av vårt material. Trots att materialet är indelat i olika teman så förstås dessa teman bäst i relation till varandra.

Analysens teman är:

- Klimatskeptikernas förhållningssätt sig till kunskap.
- Klimatskeptikernas misstro mot massmedia.
- Klimatskeptikernas politikerförakt och en identitet som underdogs.
- Klimatskeptikernas syn på sina motståndare i klimatfrågan.

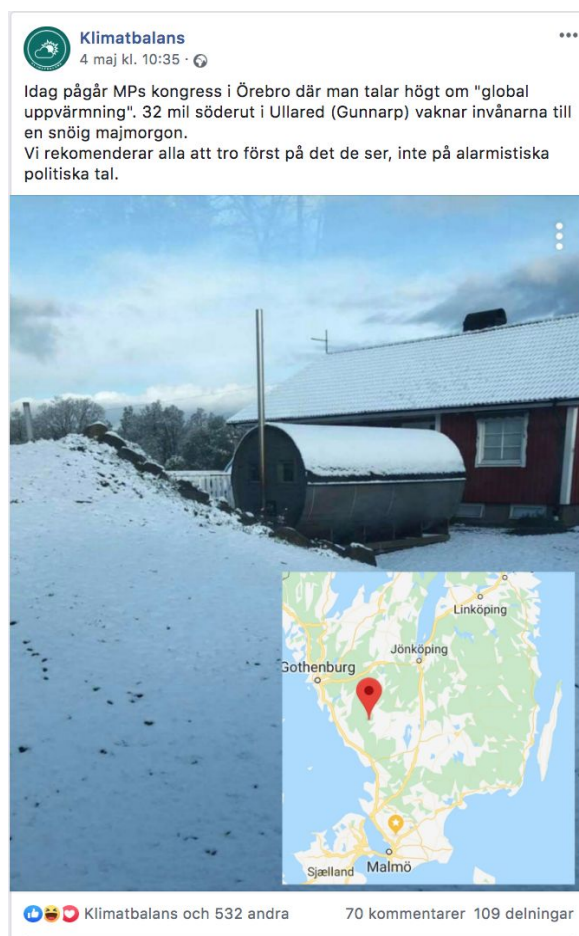
Vi har även beslutat att anonymisera materialet på följande sätt: varje enskild kommentator som analyserats har markerats med en egen färg för att visualisera att kommentarerna är publicerade av olika personer. Därutöver har några av materialets kommentarer markerats med bokstäver och ordnats i alfabetisk ordning. Genom detta hoppas vi att läsare av den här

uppsatsen lättare ska förstå vilken kommentar det är som i texten diskuteras och analyseras. Även om inte alla kommentarer i analysen har en identifierande bokstav, och därmed ej diskuteras i detalj, så anser vi dem fortfarande vara nödvändiga för att läsaren ska förstå kontexten till de bokstaverade kommentarerna och till den övergripande diskursen.

4.1. Klimatskeptikernas förhållningssätt till kunskap

I det här första temat har vi analyserat hur Klimatbalans argumenterar om klimatförändringarnas vetenskapliga grund. Vi har även analyserat klimatskeptikernas selektivitet kring vilken information de tar del av och sprider till varandra. Veckovis så skriver och delar Klimatbalans stora mängder inlägg som berör klimatet och de har en starkt engagerad följarbas. Klimatbalans delar inlägg som har en politisk prägel och klimat är en fråga som i allra högsta grad diskuteras politiskt. Även fast Klimatbalans skriver att gruppen inte vill sammankopplas med ett specifikt politiskt parti eller ideologi, så kan man därför säga att Klimatbalans är en Facebook-grupp som är politiskt lagd. Därmed kan man göra tolkningen att gruppens följare, åtminstone de som aktivt deltar i kommentarsfältet, även de är politiskt intresserade och följer någon slags politisk ideologi. Det finns studier som visar att människor som aktivt deltar i politiska debatter tenderar att vara mer partiska och därmed är mer benägna att välja bort information som inte bekräftar deras redan befintliga övertygelser (Lee, Choi, Kim & Kim 2014, s. 716). Tillika är dessa människor mer sannolika att selektivt ta del av information som bekräftar deras världsbild.

Inlägg 1

I *Inlägg 1* adresserar Klimatbalans en konflikt som många klimatskeptiker tror existerar inom klimatförändring, nämligen hur den globala uppvärmningen kan vara ett problem när vädret samtidigt är kallt på vissa platser i världen. Här presenteras byn Gunnarp i södra Sverige och som kommentar till bilden gör Klimatbalans sig lustiga över att Miljöpartiet har kongress i Örebro där de ska diskutera den globala uppvärmningen. Man kan göra tolkningen att Klimatbalans anser att klimatförändring ej är verkligt då vädret fortfarande gör så att det snöar i Gunnarp i maj. Klimatbalans uppmanar sedan människor att “tro först på det de ser, inte på alarmistiska politiska tal” och antyder därmed att Miljöpartiet är vad klimatskeptiker kallar för “klimatalarmister”. I kommentarerna till inlägget håller följarna med och några av dem publicerar bilder från platser i Sverige där det också snöar.

Inlägg 1: kommentarer 1

Det här är en slags diskurs som regelbundet dyker upp hos Klimatbalans. Gruppen delar nyhetsartiklar som exempelvis skriver att kyligare väder är att vänta de kommande veckorna, eller studier och data där forskningsresultatet visar att det inte finns någon evidens för att klimatet blir varmare. I och med att man publicerar inlägget ovan försöker man påvisa att “klimatalarmism” inte behövs och att människor själva bara behöver titta ut genom fönstret för att få veta detta. Den här typen av retorik är ett exempel på ett av de fem karaktäristiska dragen av vetenskapsförnekelse där människor anammar selektiv information för att stödja sin egen tes, även om majoriteten av vetenskapen i frågan säger motsatsen (Cook 2017, s. 211-212). Eftersom Klimatbalans driver en klimatskeptisk diskurs där majoriteten uttrycker att de inte tror på människans påverkan på klimatet, så kan man se det som logiskt för dem att inte dela inlägg som går emot deras syn på frågan. Framförallt då klimatskeptikerna ofta ställer sig mycket tvivlande till massmedias rapportering om klimatförändringarna, vilket kommer visas i ett av kommande teman. Användningen utav cherry-picking, vilket är vetenskapsförnekelses tredje karaktärsdrag, blir kanske därför mer förståeligt då klimatskeptikerna anser att det cirkulerar falska nyheter rörande klimatförändring. Det hade därmed inte gynnat Klimatbalans att dela innehåll från källor som de inte känner tillit till. Genom att Klimatbalans endast sprider information till sina följare som passar in i deras narrativ, information som dessutom inte har vetenskaplig evidens bakom sig, så är det omöjligt att påstå att Klimatbalans övertygelser beträffande klimatförändring är objektiva (Wikforss 2017, s. 52). Eftersom Klimatbalans inlägg är baserad på information som inte är kunskapsbaserad så kan inlägget inte användas som bevisning för att de har rätt i

klimatfrågan. Även om Klimatbalans själva har en stark uppfattning om klimatförändringarnas vara eller icke vara, så betyder det inte att deras åsikter därmed blir kunskap (Wikforss 2017, s. 21). Att det en maj är snö i Gunnarp betyder inte nödvändigtvis att den vetenskapliga evidensen som stödjer klimatförändring undermineras.

Klimatbalans är mycket framgångsrika i hur de sprider sin klimatkurs. De pekar kontinuerligt på att vetenskapsetablissemanget sprider fakta om klimatförändringarna som inte stämmer överens med verkligheten. En intressant fråga i sammanhanget är varför människor är så mottagliga för en kurs som inte är grundad på sann vetenskap. Det finns självklart flera anledningar till varför Facebook-inlägg som dessa får god spridning, och många av dem kommer tas upp i analysens kommande teman. En anledning till varför Klimatbalans lyckas med detta är på grund av hur de lyckas förmedla sin kurs genom själva mediet. Det kan förklara varför Klimatbalans väljer att publicera bilden ovan som bevisning mot global uppvärmning, trots att det inte är vetenskaplig evidens - de lägger nämligen fokus på att publicera relaterbart innehåll. Den delade bilden på den lantliga innergården täckt av snö fick stort genomslag i gruppen med över 500 likes, fler än 100 delningar och många kommentarer. Anledningen varför kan därför tolkas vara att Klimatbalans försöker göra klimatkursen mer tillgänglig för sina följare, som förmodligen generellt sett inte har god insyn i den vetenskapliga kursen om klimatförändringar. Genom att använda konkreta exempel som ligger nära följarnas vardag så kan Klimatbalans effektivt öka acceptansen för sin argumentation. Kursen normaliseras även ytterligare genom att följarna själva i kommentarsfältet delar egna bilder med ett snöigt motiv. Klimatbalans har med andra ord en framgångsrik mediestrategi, vilket man bland annat kan förstå då inlägget lyckades väcka stort engagemang bland följarna. Det här är väldigt viktigt för Klimatbalans mål att skaffa mer inflytande över klimatdebatten som förs i samhället. Att allt fler människor anser Klimatbalans Facebook-sida vara en pålitlig informationskälla i klimatfrågan leder därmed till att gruppen får större spridning och syns mer i människors Facebook-flöden. Genom detta finns det potential för att Klimatbalans ska skaffa sig mer makt i samhället (Strömbäck 2008, s. 387). För att detta ska kunna ske så är *berättelsen* Klimatbalans presenterar central och gör att människor blir mottagliga för deras klimatkurs. Berättelser har en fundamental kognitiv funktion där en individ visserligen kanske inte har djup vetskap om ett ämne i formen av data och information, men individens övertygelser kring ämnet

kommer från berättelsen om ämnet. Walter Fisher som är kommunikationsforskare på University of Southern California hävdar att när människor inte är experter av ett ämne så baserar de sina övertygelser just på berättelser (Marshall 2014, s. 105). Genom Klimatbalans användning av sin Facebook-plattform där de sprider sin berättelse om sanningen bakom klimatförändring och använder inlägg som ovan som bevisning, så lyckas Klimatbalans få människor att tro på deras klimatdiskurs framför vetenskapsetablissemangets.

Detta går att knyta an till ankomsten av nya teknologier och medier. Nu för tiden har det blivit lättare för människor att få tillgång till information. I teorin betyder det att människor nu i större utsträckning tar del av vetenskaplig fakta om frågor som klimatförändring. Men de relativt nya medieteknologiernas demokratiserande inverkan på kunskapsinhämtning har dock inte helt gått i den riktningen. Eftersom all möjlig information nu finns inom så nära räckhåll så har det istället blivit vanligare att människor litar på sin egen förmåga och kunskap, än på experter inom olika kunskapsområden (Wikforss 2017, s. 127). Genom detta och den underliggande misstron mot experter så har människor utan relevant vetenskaplig bakgrund, och utan att ha arbetat inom ett fält som relaterar till klimatförändring, börjat titulera sig som experter. Den här typen av falska experter är grunden till all desinformation som cirkulerar om klimatförändringar. Ett annat problem med mediet har att göra med att Klimatbalans lyckas skapa och förstärka följarnas vetenskapsförakt, då Klimatbalans genom vilseledande argumentationsteknik förändrar följarnas uppfattning om klimatförändring (Cook 2017, s. 210). Här blir det även uppenbart att det i Klimatbalans förekommer konfirmeringsbias då följarna godtar argumentation som saknar vetenskaplig grund, och sedan använder det som bevisning för att få deras bild av den globala uppvärmningen bekräftad (Taber & Lodge 2006, s. 759). Även om konfirmeringsbias inte är ett nytt fenomen så har det i samband med dagens medieteknologi blivit ett större hot mot ett mindre polariserat samhälle. Det har nämligen aldrig tidigare varit lättare att få sina övertygelser bekräftade än idag (Wikforss 2017, s. 89). Genom att det på Facebook är möjligt att skapa grupper som samlar människor med samma ideologiska riktlinjer så blir konfirmeringsbias därmed en inneboende del av Facebook. Diskursen runt Klimatbalans är ett exempel på detta.

I takt med att mängden desinformation på internet har blivit allt större, så är vikten av att människor är källkritiska också större än tidigare. Uppenbarligen är Klimatbalans berättelse,

trots att den ej är grundad i sann vetenskap, mer tilltalande för många människor än den etablerade klimatskeptiska diskursen och följarna ser Klimatbalans som en trovärdig informationskälla. I förlängningen går det att dra slutsatsen att följarna anser att den klimatskeptiska diskursen är grundad i sanning (Wikforss 2017, s. 87). I det här inläggets fall är det svårt att veta om Klimatbalans har en äkta tro på bildens evidenskraft i klimatfrågan, eller om de avsiktligt använder bilden som ett knep för att försöka skapa en tilltalande berättelse för deras följare. Oavsett anledning så sprider Klimatbalans desinformation som i sin tur resulterar i att klimatfrågan blir alltmer polariserad (Cook et al. 2017; van der Linden et al 2017 i Cook 2017, s. 210).

4.2. Klimatskeptikernas misstro mot massmedia

Massmedia sägs vara ett samhälles mest inflytelserika media. Massmedia har makten att påverka hur och vad människor tänker. Enligt sociologen Steven Lukes så kan makt delas upp i tre dimensioner där massmedia sägs tillhöra den tredje maktdimensionen (Bergström & Boréus 2014, s. 18-19). Genom att massmedia avgör vad de tycker är värt respektive inte värt att rapportera om så har de verktygen som behövs för att utöva makt. Massmedia kan därmed influera ett samhälles olika diskurser genom att i sin rapportering beskriva sociala fenomen på ett visst sätt, och människors världsbild skapas utefter detta. Detta leder naturligtvis till att alternativa sätt att se på samma fenomen inte har samma möjlighet att få lika stort inflytande på samhället då de trängs undan av massmedia (Bergström & Boréus 2014, s. 19). På Klimatbalans förekommer återkommande kritik och misstro mot massmedia. Detta sker både genom att Klimatbalans i sina inlägg formulerar text som går att tolka som missnöje mot majoriteten av mediekåren, men även genom att följarna i kommentarsfältet tar tillfället i akt att kritisera massmedia – oavsett ämnet av Klimatbalans ursprungliga inlägg. I det här temat kommer vi visa hur klimatskeptikerna uttrycker tankar om att massmedia ingår i en stor konspiration som sprider falska nyheter om klimatförändringarna. Att kritisera media är i sig självklart ingenting dåligt. Tvärtom så anses det vara legitimt att någon granskar granskarna (SOU 1999:126), och eftersom massmedia tillhör vad som brukar betecknas som tredje statsmakten så är det viktigt att vara medveten om massmedias inflytelserika ställning i

samhället och över den rådande diskursen. Det kan dock bli problematiskt när en stor grupp människor tänker att massmedia, utan verklig basis, ingår i en konspiration kring ett eller flera ämnen. Skillnaden mellan att vara kritisk mot massmedias sätt att rapportera om olika frågor och att ha total brist på tillit är väsentlig. Konspirationsteorier är oftast mer osanna än vad de är sanna, och även om det finns konspirationer som senare har visat sig vara sanna så bör man inte utgå från att det vanligtvis förhåller sig på det viset (Diethelm & Mckee 2009, s. 2). Genom att klimatskeptikerna anklagar massmedia för att ingå i en konspiration så riskerar de själva därför att uppfattas som befängda eftersom sanna konspirationer är så pass ovanliga.

I och med detta kommer vi i det här temat att lyfta fram inlägg med tillhörande kommentarer som på olika sätt visar hur klimatskeptikernas misstro mot massmedia tar sig uttryck, för att sedan försöka analysera varför det är på det viset.

Inlägg 2

Inlägg 2 berör TV4 och deras beslut att bjuda in Greta Thunberg när kanalen ska diskutera klimatet, medan de enligt Klimatbalans samtidigt väljer att bjuda in någon med professorstitel när de ska diskutera kriminalitet. Klimatbalans väljer att benämna Thunberg som ”lilla

Greta”, vilket är ett tilltalssätt som återkommer löpande när Klimatbalans och följarna diskuterar henne. Inläggets syfte kan förstås vara att Klimatbalans vill förringa Thunberg och hennes åsikter genom att “lilla” syftar på att hon är ung och/ eller genom att påpeka att hon inte är en professor inom ämnet hon talar om. Det går därmed att dra slutsatsen att Klimatbalans inte ser henne som en trovärdig person när det kommer till att tala om klimatförändringar. I och med att klimatskeptikerna i Klimatbalans återkommande kallar henne för “Lilla Greta” så går det även att göra tolkningen att de försöker att förminska hennes person och åsikter, och att “lilla” fungerar som en slags härskarteknik. Inlägget kan även ses som en mediekritisk kommentar till TV4 där Klimatbalans menar att kanalen saknar seriositet när det kommer till att diskutera klimatförändringar eftersom de väljer att bjuda in Thunberg som man enligt ovan inte tycker är tillförlitlig, istället för en professor inom ett ämne som relaterar till klimatförändring. Genom att Klimatbalans tar upp TV4:s krav på utbildningsnivå inom sakfrågan när kanalen diskuterar ett visst ämne, och jämför det med vilka krav TV4 ställer när det gäller klimatfrågan, så kan man dra slutsatsen att Klimatbalans tycker att TV4 lägger ribban olika högt beroende på vilket ämne man diskuterar. Den åsikten kan kopplas samman med den generella inställningen som Klimatbalans har mot massmedierna. De anser att massmedierna avsiktligt använder sig av en känslolofokuserad diskurs för att ge mottagarna klimatångest. Som tidigare nämnt så är det av största vikt att ifrågasätta och vara kritisk till massmediers vinkling i hur de rapporterar nyheter, och vid första anblick så är det detta som klimatskeptikerna gör. Klimatbalans ifrågasätter TV4:s dubbelmoral gällande vilka gäster man bjuder in och massmedias, enligt Klimatbalans, tendens att till medborgare sprida en känslolofokuserad klimatsdiskurs istället för en som är baserad på sann vetenskap. Detta tankesätt är dock en kontrast till Klimatbalans inställning till vetenskap som beskrivits i analysens föregående tema, där klimatskeptikerna uttryckte stor skepticism mot vetenskapsetablissemang. Nu verkar man dock tycka att samma vetenskapsetablissemang är att föredra framför Thunberg.

Baserat på hur Klimatbalans framställer situationen så är Klimatbalans något oärliga i att dra den här typen av slutsats om massmedias integritet. Med det menas att Klimatbalans använder sig utav vilseledande påståenden, vilket sker när ett påståendes förutsättningar inte är relevanta för slutsatsen och när hänsyn inte tas till all relevant bevisning (Cook 2017, s. 211). Facebook-inlägget ger nämligen ingen insikt till varför TV4 i det här fallet valde att

bjuda in Thunberg som programgäst. Klimatbalans erbjuder ingen bakgrundsinformation till inslaget eller en länk till programmet man i inlägget syftar till, vilket gör det svårt för följarna att själva utröna inslagetets kontext och undersöka om TV4 faktiskt ägnar sig åt dubbelmoral. Utifrån inläggets falska premisser förstärks klimatskeptiskernas mediefientliga diskurs. Det är värt att påpeka att detta inte betyder att TV4 möjligen har olika standard kring vilka gäster man väljer att bjuda in, men inlägget som Klimatbalans delar rättfärdigar inte den typen av kritik.

Inlägg 2: kommentar 1

I kommentarsfältet under inlägget återfinns flera personer med varierande reaktioner. Det majoriteten av dem dock har gemensamt är att de på olika sätt uttrycker missaktning mot etablissemangen. Många av kommentarerna handlar dessutom om Sverige som land, även fast inlägget i sig enbart handlar om TV4:s val av låta Thunberg diskutera klimatfrågan. **A** kommenterar att känslor är viktigare än kunskap, vilket kan kopplas till inläggets syfte om vem det är som faktiskt levererar kunskap i sakfrågan. Kommentaren kan tolkas på olika sätt: kanske menar **A** att Thunberg inte kommer med någon fakta utan endast har känslorargument, eller så menar **A** att TV4 inte värderar fakta i klimatfrågan utan istället prioriterar att ge TV-utrymme till känslor. **B** skriver att Sverige är “ytterligheternas förlovade land” vilket

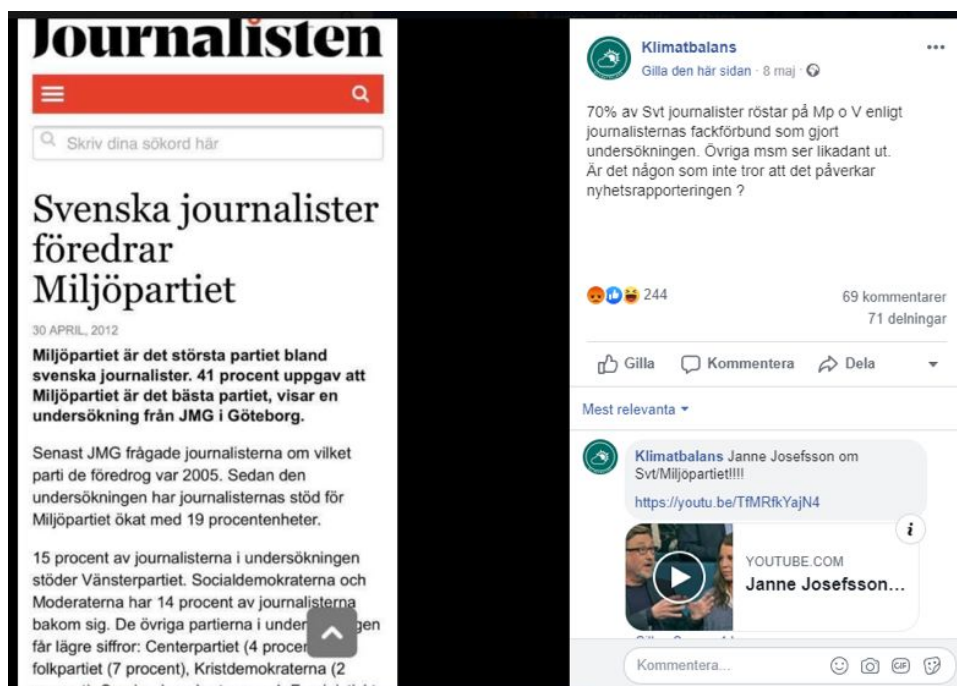
betyder att hen tycker att Sverige är ett land av extremer, nästan som att landet inte har någon sans. Genom att **B** även använder ordet “*förlovade land*” så får kommentaren en näst intill sarkastisk religiös underton, vilket i sig även kan ses som att hen tycker att Sverige är extremistiskt. Det kan även vara värt att notera det faktum att **B** väljer att kommentera om Sverige som land, när inlägget egentligen handlar om TV4. Det kan vara så att **B** anser att inlägget speglar vad hen anser vara Sveriges allmänna tillstånd och att bilden som inlägget målar upp kan appliceras på samhället i övrigt. Kommentaren kan ses som en negativ beskrivning av Sverige. Kommentaren inger en känsla av att Sverige har anammat en ideologi som hen inte kan relatera till och som tillhör sina klimatmotståndares ideologi. Genom att betona och överdriva sin motståndares negativa aspekter så använder sig **B** av något som kallas “utgrupp”-diskurs, vilket är typisk för ideologisk text och tal. En utgrupp är en grupp som en individ inte kan identifiera sig med (Van Dijk 2011, s. 398-399).

En annan intressant kommentar kommer från **C** som skriver att situationen som inlägget beskriver är representativt för public service, detta trots att TV4 inte är en public service-kanal. Det säger någonting om **C**:s bild av det svenska medie-etablissemanget i stort, då hen eventuellt anser att all massmedia genererar samma ideologiska innehåll – vilket förmodligen är ett innehåll som **C** inte uppskattar. **D** skriver att en forskare inte skulle “ställa upp för att ljuga för folket”, vilket betyder att **D** menar att både Thunberg och TV4 reproducerar lögn. Enligt **D** skulle forskare med integritet inte gå med på att tala annat än sanning, och man kan dra slutsatsen att **D** anser att sanningen i klimatfrågan är motsatsen till Thunbergs åsikter och narrativet hen menar TV4 driver. Återigen stöter vi här på skillnad i attityd i hur man annars ser på vetenskap om klimatforskning, där många klimatskeptiker menar att forskarnas resultat som bevisar klimatförändring är en lögn. Det går därför att här göra tolkningen att **D**:s bild av en forskare i detta fall skulle vara en individ med samma åsikter i klimatfrågan som hen själv. Det hade inneburit forskaren som **D** vill se skulle gå emot det vetenskapliga konsensus som finns i klimatfrågan. Att **D** i sin kommentar använder sig utav ordvalet “folket” är i sig även värt att uppmärksamma, då det är ett ordval som klimatskeptikerna ofta använder. Upprepad användning av “folket” under en längre tid tyder på att ordet är en väsentlig del i klimatskeptikernas diskursiva praktik. “Folket” är ett brett ordval som exempelvis kan betyda allmänheten eller alla Sveriges medborgare. Frågan kan dock ställas om **D** verkligen menar “folket” i en så bred och allomfattande betydelse, för då

skulle hen ha en bild av att hela Sveriges befolkning är en åsiktshomogen grupp. Tanken om att det finns ett enhetligt folk med en gemensam vilja är en grundläggande uppfattning inom populismen. Problem uppstår när man då ska försöka definiera vem som tillför “folket” och vem som inte gör det. Det är därför populismen ofta är associerad med nationalism och främlingsfientlighet då gränsdragning är svår att göra utan att vara strikt kring vem folket representerar (Goldman 2017). I den här situationen kan det vara så att de som **D** definierar som “folket” enbart inkluderar människor som hen identifierar sig med. I den här kontexten är det den grupp människor som ser sig som en motpol till klimatskursen som Thunberg och TV4 för. En kommentar, **E**, uttrycker sin åsikt om Miljöpartiet även fast Klimatbalans i sitt inlägg varken nämner Miljöpartiet eller några andra partier. **E** liknar Miljöpartiet vid barn som “leker med hink och spade”, vilket kan tolkas som att hen anser att partiet är infantilt och ska inte tas seriöst. Varför hen väljer att ta upp Miljöpartiet under ett till synes orelaterat inlägg kan ha att göra med att personen kopplar ihop Thunberg och TV4 ideologiskt med Miljöpartiet.

Kommentarerna visar tecken på polarisering och att kommentatorerna inte är nöjda med etablissemangen i Sverige. Det går att tolka kommentarerna som att många klimatskeptiker anser att det politiska etablissemangen och massmedierna nästan tillhör samma entitet, detta då de under inlägget skriver om politiker och Sverige i stort, trots att inlägget inte berörde något utav det. Att klimatskeptikerna väljer att koppla samman massmedia med staten kan vid första anblick te sig märkligt då det är medias roll som tredje statsmakt att granska staten. Trots det så förekommer detta ofta i gruppen och Klimatbalans publicerar inte sällan innehåll som bekräftar den världsbilden. Detta är ytterligare ett exempel på den stora mängd konfirmeringsbias som återkommer i gruppen. Detta spelar sedan in i klimatskeptiskernas konspiratoriska inställning till både klimatförändringar och de i samhället som sprider den etablisserade klimatskursen.

Inlägg 3

I *Inlägg 3* delar Klimatbalans en bild på en artikel från tidningen Journalisten, vilken är en branschtidning från Svenska Journalistförbundet. Det är inte första gången som kontot delar bilden på artikeln. Mellan februari 2018 och maj 2019 så har Klimatbalans delat artikel-bilden hela 38 gånger. Artikeln är från 2012 och berättar om en undersökning utförd av Kent Asp som är professor i journalistik vid Institutionen för journalistik, medier och kommunikation på Göteborgs universitet. Undersökningen ämnade ta reda på vilka partier som svenska journalister sympatiserar med. Undersökningens slutsats var följande: journalister tenderar ha en politisk åskådning som lutar sig mer åt den svenska vänsterkanten. Något som undersökningen uppmärksammar var att det fanns en statistisk överrepresentation av journalister som sympatiserade med Miljöpartiet och Vänsterpartiet (Asp 2012, s.99). 41 procent av de tillfrågade uppgav Miljöpartiet och 15 procent uppgav Vänsterpartiet, vilket tydligt lyfts fram i artikeln i Journalisten (Rindevall 2012). Det är värt att notera att undersökningen genomfördes 2011 och att den har blivit kritiserad för att det är svårt att dra sådana slutsatser baserat på materialet. Detta fick Asp att förtydliga att “Partisypatiundersökningar handlar inte om huruvida man är miljöpartist eller ej. Det handlar om vilket parti man tycker bäst om för stunden, just vid tillfället när man svarar på

enkäten.” (Ullrich 2014). Detta betyder att studiens resultat om svenska journalisters partitillhörighet mer ska ses som riktgivande information än ren fakta. Klimatbalans använder sig alltså utav vilseledande påståenden när de inte förser sina följare med den här informationen. Med detta sagt så betyder det inte att undersökningen inte har något värde. Det kan såklart vara viktigt att medborgare är medvetna som journalisters eventuella ideologiska positioner, då detta kan påverka journalisternas urval och hur de rapporterar om verkligheten (Asp 2012, s. 91). Desto viktigare blir det dock att människor då får ta del av hela studien, så att de inte får en felaktig bild av verkligheten. Klimatbalans ställer frågan till sina följare om det är någon som inte tror att journalisternas partitillhörighet påverkar nyhetsrapporteringen.

Inlägg 3: kommentar 1

F skriver "För några dagar sedan skrev dom att alla är rädda för klimatet." Det går att tolka det som att **F** genom att skriva "dom" klumpar ihop journalistkåren och antyder att de sprider samma klimatkurs. Detta visar att **F** har en bild av att en väsentlig del av journalistkåren sprider information om att det i Sverige finns en stor rädsla inför klimatförändringarna. I samma kommentar spekulerar **F** om att det kanske bara är på journalisternas arbetsplats som den rädslan existerar. Hen menar därmed kanske att

journalister utgår från deras egen personliga åsikter i sitt yrke, vilket bekräftar Klimatbalans världsbild i inlägget om att media är partiska. **G** skriver att det sker “hjärntvätt” på journalisthögskolan och tar upp sina vänner som exempel. Hen får svar från **H** som undrar om samtliga högskolor i Sverige är “vänstermarinerade” och att det sker “indoktrinering” på dagis.

Inlägg 3: kommentar 2

I ...

Gilla · Svara · 1d

J Ganska självklart ! ...

Gilla · Svara · 5d

Åsikten att det inte går att lita på massmedia i Sverige återkommer flera gånger i kommentarsfältet till inlägget ovan, men även annars under andra inlägg. Exempelvis så delar **I** ett meme föreställande en bild från en nordkoreansk nyhetssändning som hen sedan kopplar ihop med public service. **I** liknar därmed public service syfte med en totalitär diktatur, där uppgiften är att tvinga på medborgarna ett visst narrativ för att kontrollera medborgarnas världsbild. Det är inte första gången som den här typen av resonemang dyker upp i Klimatbalans, utan liknande förekommer relativt ofta i gruppen. Den här typen av resonemang kan faktiskt vara problematisk för klimatskeptikerna om de börjar fundera vad

det egentligen innebär att reproducera den typen av diskurs som används i en diktatur. Klimatbalans är nämligen själv en grupp med politiska motiv som skriver och delar hårt vinklat material, vilket är någonting som sker i diktaturer (Wikforss 2017, s. 132). **J** menar i sin tur att det är skadligt att ta del av medias rapportering. Att **J** är av åsikten att media medvetet skulle sprida vilseledande information och mörklägga sanning är ett polariserande sätt att tänka då det skulle resultera i att människor får en felaktig verklighetsuppfattning (Wikforss 2017, s. 146). Ur klimatskeptikernas tankar gällande massmedia ovan går det återigen att finna tecken på konspirationsteori. Om klimatskeptikerna hade stött på information som skulle bevisa att den här världsbilden inte stämmer så är det inte helt sannolikt att detta skulle accepteras och att de skulle ändra sina övertygelser. Inom konspiration finns ofta ett bakgrundsantagande att all motevidens i själva verket är en del av konspirationen, vilket gör det svårt för utomstående att argumentera mot konspiratorikers teorier (Wikforss 2017, s.145).

Medlemmarna i Klimatbalans verkar vara överens om att det finns en tydlig vänstervridning i Sverige som den svenska befolkningen kommer i kontakt med från en ung ålder. Klimatskeptikerna menar att svenskars uppfattning om klimatförändringarna baseras på den massmediala diskursen, vilket är tankar som förstås är vanliga inom medialisering (Lundby 2009, s. 2). Det är förmodligen så att klimatskeptikernas har en bild av att massmedierna är ideologiskt drivna i sitt arbete, vilket är centralt för hur klimatskeptikerna tror att media rapporterar om klimatet. Det faktum att Klimatbalans vid upprepade tillfällen delar artikeln om journalisters partitillhörighet visar hur viktigt de tycker det är att sprida information till sina följare. Det går att göra tolkningen att klimatskeptikerna anser att de lever i ett land där journalister antingen medvetet låter deras personliga åsikter påverka klimatrapporteringen, eller att journalisterna är så pass indoktrinerade att de inte inser att detta sker. Konsekvensen blir dock att klimatskeptikerna anser att media lurar den svenska befolkningen. Därmed anser de även att journalisterna saknar trovärdighet och att all klimatfakta de presenterar inte är att lita på.

4.3. Klimatskeptikernas politikerförakt och en identitet som underdogs

I Klimatbalans diskuteras ofta politik vilket i sig inte är speciellt uppseendeväckande då klimatförändring och politik i praktiken är nära sammankopplade. Vilket parti en individ identifierar sig med eller mot är nära förenat med hur individen ser på världen och hur hen konstruerar sin verklighetsuppfattning (Wikforss 2017, s.96). I det här temat kommer vi därför försöka analysera klimatskeptikernas syn på det politiska etablissemanget och hur gruppen ser på maktförhållandena i Sverige. Vi analyserar även klimatskeptikernas självbild i relation till detta med målet att visa varför analysen är relevant för att förstå gruppens inställning till klimatförändring.

Inlägg 4

A screenshot of a Facebook post from the page 'Klimatbalans'. The post is dated '23 februari' and features a profile picture of a woman with white hair and glasses. The text of the post reads: 'Miljöpartiet: Skatt och lådcyklar är framtiden.' Below the text is a composite image: on the left, a portrait of the woman; on the right, a blue car parked in front of a 'CITY GROSS' store. The post includes a location tag '24UPPSALA.SE', a headline 'Nya förslaget: Betala skatt om du storhandlar med bil', and a quote: '"Gratis/billig p-plats är ett hinder för att fler ska välja alternativ till bilen".' At the bottom, there are reaction icons (sad face, angry face, thumbs up) with the number '381', and a comment count of '140 kommentarer' and a share count of '319 delningar'.

Klimatbalans
23 februari · 🌐

Miljöpartiet:
Skatt och lådcyklar är framtiden.

24UPPSALA.SE

Nya förslaget: Betala skatt om du storhandlar med bil
"Gratis/billig p-plats är ett hinder för att fler ska välja alternativ till bilen".

🙄😡👍 381 140 kommentarer 319 delningar

I *Inlägg 4* delar Klimatbalans en artikel från nyhetssajten 24Uppsala.se. I artikeln framgår det att Miljöpartiet vill ge kommuner rätt att ta ut skatt på parkering vid köpcenter utanför stadskärnorna och införa en mobilitetstjänst där människor kan låna en lådcykel om de behöver storhandla (Larsson 2018). Motiveringen bakom förslaget är att Sverige bättre ska nå klimatmålen. Klimatbalans kommentar kan tolkas som att man tror att i en eventuell framtid där Miljöpartiet får besluta vad partiet än vill, så är “skatt och lådcyklar” framtiden.

Inlägg 4: kommentar 1

I kommentarerna till inlägget så förekommer ord och uttryck som ”vanligt folk”, ”överheten”, ”kreti och pleti”, ”ekofascism”, ”kontroll över folket”, vilket återigen målar upp en polariserande bild som här visar att det finns två sidor som består utav undersåtar och maktinnehavare. Liksom en kommentator under inlägget om TV4 använde sig utav ordet “folket” för att benämna sin sida i klimat-diskussionen, så använder sig **K** här av “folk”. Vi kan även i det här fallet utgå från att **K** menar sig själv och de med liknande åsikter. Man kan göra tolkningen att **K** genom att skriva “vanligt folk” inte anser att politiker tillhör den

gruppen. **K** gör med andra ord skillnad mellan politiker och människor i övrigt och menar att politiker inte tillhör samma grupp som sig själv. Istället väljer **K** att beskriva politikerklassen som “överheten” vars uppgift är att göra livet svårt för människor. Hen väljer även att använda sig utav “kreti och pleti” för att beskriva sin grupp, vilket är en nedsättande beteckning för den breda allmänheten. Det kan betyda att **K** är av åsikten att politiker tycker att **K:s** samhällsklass är oviktig. I en artikel i Utrikespolitiska institutets nättidning kallar Kjell Goldmann (2017), som är professor emeritus i statsvetenskap, den här typen av diskurs för populism. Goldmann menar att populism är “en ideologi enligt vilken samhället är uppdelat i två homogena och antagonistiska grupper, det rena folket och den korrupta eliten”. I grunden har populism mycket gemensamt med polarisering då båda har en attityd av att det finns ett *vi* och ett *dem*, något som framgår i **K:s** kommentar ovan men även i andra inlägg i den här uppsatsen. Genom att **K** med sitt ordval definierar att det finns “vanligt folk” och en politisk “överhet” så skapar hen känslan av att klimatskeptikerna har en gemensam elitistisk fiende som förbiser och underprioriterar “folkets” behov. Detta skapar världsbilden av att det existerar stor orättvisa gentemot klimatskeptikerna. När **K** även kallar sin grupp för “kreti och pleti” så ägnar sig hen åt en maktteknik vars syfte är att bestämma definitionen av saker och begrepp. Genom att **K** kallar sin grupp för “kreti och pleti” så försöker hen kontrollera hur språket används (Börjesson & Rehn 2009, s. 17), vilket i sin tur kan hjälpa till att styra diskursens riktning. I klimatskeptikernas fall har vi sett exempel på detta tidigare genom att gruppen kallar sig själva för “klimatrealister” och deras motståndare för “klimatalarmister”. Det går att göra tolkningen att **K** genom att beskriva sig och sin grupp som att de befinner sig i ett tydligt underläge försöker väcka sympatier för sin sak eller försöker piska upp ilska inom den egna gruppen. Det här språkbruket kan alltså vara en indikation på att klimatskeptiker identifierar sig själva som “underdogs” gentemot det politiska etablissemanget. Genom att **K** använder sig utav en diskurs där hen försöker belysa att det finns ojämlika maktförhållanden i samhället, så skapas i förlängningen bättre förutsättningar för klimatskeptikernas försök att ändra den etablerade klimatsdiskursen (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 57-58).

Inlägg 4: kommentar 2

Hon har bara en tanke i huvudet och det måste vara agenda 2030 med total kontroll över folket.
Gilla · Svara · 9v 13

MP folket borde begå kollektivt självmord... ingen påverkan på miljön då. Föregå med gott exempel 😊
Gilla · Svara · 9v 16

1 svar

Tänk efter Svenska folket Kina ska bygga 1.600 kolkraftverk inom de kommande år tionde MP drabbats av Global Brain Storm..
Gilla · Svara · 9v · Redigerad 13

Miljöpartiet består av miljöfascister, som inte har med varken miljö eller klimat att göra
Gilla · Svara · 9v · Redigerad 11

1 svar

Karin Svensson Smith det är hen som vill bygga kinesiskt snabbtåg, som byggs på betongpelare. Bara utsläppen från betongen motsvarar Sveriges inrikesflyg under ett halvt sekel!
Gilla · Svara · 9v 10

Då inlägget handlar om ett miljöpartistiskt förslag så är det inte märkligt att många av kommentarerna på olika sätt handlar om Miljöpartiet. Generellt får dock Miljöpartiet mycket kritik av Klimatbalans och följarna i kommentarerna, även under inlägg inte explicit berör partiet. Den övergripande uppfattningen verkar vara att Miljöpartiet är ett parti som inte värnar om klimatskeptikernas intressen. Förutom den typen av kritik finns dock en mer fientlig attityd mot partiet där klimatskeptikerna näst intill ser Miljöpartiet som en motståndare som aktivt försöker skada “folket”. Diskursen som återkommer med ordval som “miljöfascister” och “kontroll över folket” ger associationer till totalitära stater, där det är vanligt förekommande att maktinnehavarna sprider bedräglig information för att manipulera befolkningen (Wikforss 2017, s. 149). Detta i samband med att man anser sig befinna sig i ett underläge gentemot etablissemangen förstärker politikerföraktet och bygger på diskursen om att Sverige är på väg att utvecklas till en auktoritär stat, något som vi också tog upp under temat som handlar om massmedia.

Inlägg 5

I *Inlägg 5* delade Klimatbalans en bild inom genren politisk satir som består av två bilder bredvid varandra. Genre är ett väletablerat diskursanalytiskt begrepp som används för att beskriva ett språkbruk eller bildspråk som deltar i och utgör en del av en social praktik (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 60). Politisk satir används traditionellt för att med humor illustrera politikernas absurditet eller lyfta fram orättvisor, och i det här inläggets fall har bilden funktionen att belysa och kritisera det politiska etablissemangets attityd gentemot “folket”. En diskursanalys av bilden fokuserar på hur bilden använder sig av redan befintliga diskurser som förekommer i Klimatbalans, samt hur följarna som är bekanta med dessa diskurser i sin tur använder dem när de tolkar bilden (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 61-62). Den vänstra bilden föreställer Marie Antoinette och refererar till ett känt citat som hon påstås ha sagt när bönderna i Frankrike led av svält. Den högra bilden föreställer en kvinna som håller i en take away-mugg iförd en tröja där det står SoFo. SoFo är en förkortning av “Söder om Folkungagatan” och syftar på ett område i Stockholm med många restauranger, caféer, gallerier och butiker, men som av vissa stereotypiskt ses som en plats där människor på den svenska vänsterkanten håller till. Bilden kan ses som en karikatyr av

maktens inställning till underklassen, och syftet med bilden kan tolkas vara att jämföra de svenska politikernas attityd till den bilkörande befolkningen med Marie Antoinettes syn på de svältande bönderna.

Inlägg 5: kommentar 1

Kommentarerna till inlägget visar att det i gruppen finns mycket misstänksamhet mot politiker och att man tycks anse att politiker ser ner på klimatskeptikernas grupp. **L** antyder att situationen 2019 skulle kunna leda till en revolution, vilket indikerar att hen anser att spänningarna i samhället mellan politikerna och “folket” är stora. **M** kommenterar att politikerklassen är nutidens adel. Det är mycket intressant hur klimatskeptikerna väljer att jämföra sig själva och sina intressen med den svältande bondeklassen under Marie Antoinettes tid, då det säger ganska mycket om klimatskeptikernas självbild. Det kan tolkas som att klimatskeptikerna ser sig som en förtryckt grupp vars förutsättningar till en fungerande vardag begränsas på grund av för höga bensinpriser. Klimatbalans skapar en bild av att politikerna förminskar och ställer sig oförstående till problemen som uppkommer för människor, exempelvis genom att kvinnan i bilden hänvisar människor till att ta tunnelbanan om de inte kan ta bilden (vilket i Sverige inte existerar utanför Stockholm). En konsekvens av att publicera en bild som denna blir därmed att människor som känner ekonomiska

drabbningar av bensinpriserna blir provocerade och politikerföraktet riskerar att öka. När man ser till temats kommentarer så börjar man förstå att Klimatbalans följare lägger stor vikt vid ytterligare en dimension i frågan, nämligen landsbygd mot stad. Det märks att medlemmar i gruppen upplever att det finns en konflikt mellan dessa, där politikerna kommer med klimat-förslag som missgynnar människor som inte bor centraliserat. Det går därmed att göra tolkningen att dessa människor därför känner sig bortprioriterade och förbisedda. I samband med att Bensinupproret i maj 2019 fick ett mycket stort uppsving, så blev dessutom den här diskursen ännu mer märkbar i Klimatbalans.

4.4. Klimatskeptikernas syn på sina motståndare i klimatfrågan

Någonting som är utmärkande för klimatskeptikerna är hur de uppfattar sina motståndare i klimatfrågan och i den här sista temat kommer vi att analysera det här beteendet. Inom ideologi tenderar människor att uttrycka en relation till andra konkurrerande grupper när man vill försvara sin egen grups intressen (Van Dijk 2011, s. 382). Detta är ett beteende som är utbrett bland Klimatbalans och dess följare, vilka ständigt refererar till sina motståndare genom sin diskursiva praktik. Genom att göra detta så förstärker de klimatskeptikernas identitet och ideologi. Vi har i vår uppsats valt att definiera ordet "motståndare" som människor, organisationer, journalister och opinionsbildare som Klimatbalans skriver om i en negativ mening. Vi har även valt att definiera motståndarsidan utifrån hur Klimatbalans direkt och indirekt definierar sig själva, exempelvis genom ordet "klimatrealist". Genom att kalla sin egen grupp för "realister" så antyds att de som inte tillhör den gruppen är orealistiska.

Klimatbalans och dess följarskara använder många memes i inlägg och kommentarer för att förlöjliga motståndarsidan. Ett meme är ett internet-kulturellt uttryck bestående av exempelvis en bild med tillhörande text. Memes har används ofta i ett komiskt syfte, men även i många andra. Det har exempelvis blivit ett populärt sätt att ge uttryck för kritik. I Klimatbalans kontext används memes ofta för att på olika sätt kritisera eller håna meningsmotståndare. Användningen av bilder för att påverka hur människor ser på världen är

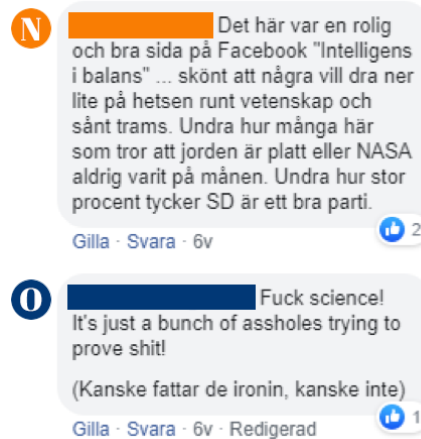
ingenting banbrytande, utan används konstant inom exempelvis reklam. Bilder påverkar människor på ett subtilare sätt än text eftersom den medvetna tanken inte alltid reagerar på eller censurerar bilder (Bergström & Boréus 2014, s. 19). Ur en diskursanalytisk synvinkel så kan man kalla ett meme för en genre och Thunberg är ett meme-motiv som återkommer ofta i Klimatbalans inlägg och i följarnas kommentarer.

Inlägg 6

I *Inlägg 6* har Klimatbalans tagit en bild på Thunberg där hon står utanför riksdagshuset med en skylt i samband med att hon strejkar. Man har sedan valt att måla över texten på skylten och ersätta den med ett annat budskap, där texten nu uppmanar till sänkt bensinskatt och fler motorvägar. Bilden kan tolkas vara ironiserande över Thunberg och hennes gärning, samtidigt som den möjligen ger uttryck för att Klimatbalans vill ha sänkta bensinskatter och fler motorvägar. Inlägget fick mer spridning än det genomsnittliga inlägget från Klimatbalans vilket i sin tur resulterade i fler kommentarer än normalt. En konsekvens av spridningen blev att det i kommentarsfältet förekom människor med andra åsikter än Klimatbalans och deras genomsnittliga följare. Det resulterade i en av de relativt få gånger under undersökningsperioden som människor med motsatta åsikter kommenterat på Klimatbalans inlägg.

Inlägg 6: kommentar 1

N och **O** ironiserar sig över Klimatbalans och dess följare. **N** kallar gruppen för “Intelligens i balans” vilket signalerar att hen tycker att klimatskeptikerna är underbegåvade. Hen antyder även att människor som följer Klimatbalans tror att jorden är platt, tvivlar på att NASA varit på månen och tycker om SD. Genom detta så kallas följarna både konspiratoriska och ointelligenta. Det faktum att **N** tar upp Sverigedemokraterna trots att inlägget inte har någonting med partiet att göra tyder på att hen, och därmed kanske andra utomstående, profilerar klimatskeptikerna som Sverigedemokrater. Här uttrycker **N** även att Sverigedemokraterna har åsikter om klimatförändring som liknar attityderna som återfinns i gruppen. Det är intressant att se hur de utomstående menar att det finns en konspiratorisk natur till Klimatbalans och följarna, då vi tidigare konstaterat att konspirationsteori och misstro tillhör karaktärsdragen som används för att identifiera vetenskapsförnekelse. Klimatbalans verkar som nämnt ha ett syfte av att försöka undergräva det generella vetenskapliga samförståndet runt klimatförändring och presentera en annan typ av diskurs när det kommer till klimatfrågan (Diethelm & McKee 2009, s.2). De förnekar som sagt den etablerade vetenskapen bakom klimatförändringarna och kan därmed anses vara konspiratoriska. Även om de utomstående kan tolkas göra en liknande analys av klimatskeptikerna, så används dock påståendet mer som ett provokativt uttalande än en inbjudan till diskussion om klimatfrågans vetenskapliga grunder. Klimatbalans är i sin tur inte sena med att svara:

Inlägg 6: kommentar 2

Klimatbalans svarar **N** och föreslår att **N** ska söka upp en sida som berör genusforskning med hänvisning till att det tycks vara mer på **N:s** “nivå”. I och med detta avslöjar dock Klimatbalans sin egen ideologiska bias. På samma sätt som **N** associerar Klimatbalans och dess följare med konspirationsteorier och SD, så gör Klimatbalans en koppling mellan **N** och andra ideologiska ståndpunkter, vilket i det här fallet var genusforskning. Ordvalet “nivå” tycks inte vara i en positiv bemärkelse. Därmed verkar inte heller Klimatbalans åsikt om genusforskning vara speciellt positiv. I och med utbytet ovan blir Klimatbalans ideologiska ståndpunkt tydlig. Klimatbalans brukar som nämnt beskriva sig som “klimatrealister” och menar att det är klimatrealisterna som ser på klimatfrågan med öppna ögon och har respekt för vad de menar är *riktig* forskning. Att Klimatbalans skulle ha några ideologiska motiv bakom deras ståndpunkt i klimatfrågan kommer inte på tal, och förnekas till och med då Klimatbalans titulerar sig som politiskt obundet. Det är enligt Klimatbalans deras motståndare, klimatalarmisterna, som styrs av ideologi och känslor. Eventuell fakta som motståndarsidan lägger fram bortförklaras ofta med motiveringen att det är “fake news”.

Inlägg 6: kommentar 3

O Vetenskapståget har lämnat plattjordare, medium, tarotkortsläsare, m.m bakom sig. Nästa att få lämna tåget är de sista klimatförnekarna, som likt skadeinsekter försöker att klamra sig fast i vetenskapens namn. Nä nu räcker det, ni tillför exakt inget i debatten om hur vi ska möta de framtida klimatförändringarna.

Gilla · Svare · 6v 5

Mest relevant är valt så vissa svar kan ha filterats bort.

Klimatbalans Det sköter verkligheten så bra! Och den står på vår sida! Och det kan du skriva upp å lägga i din Fjällräven-ryggsäck!

Gilla · Svare · 6v · Redigerad 4

P Lite magstarkt att påstå att verkligheten står på er sida när ni inte ens har en grundskoleelevs grepp om hur den vetenskapliga metoden fungerar.

Gilla · Svare · 6v · Redigerad 4

Klimatbalans Hur menar fröken nu? Kan fröken förklara vad hon menar lite mer i detalj? #Handhjärta

Gilla · Svare · 6v

Längre ner i kommentarsfältet återfinns fler kommentarer som kritiserar Klimatbalans inlägg. **O** gör detta genom att associera gruppen med icke-vetenskapliga termer som “plattjordare, medium och tarotkortsläsare”, men även genom att likna dem vid skadedjur. I Klimatbalans svar till **O** tar gruppen speciellt upp två saker som är värda att nämna. Till en kommentator antyder Klimatbalans att denne har en Fjällräven-ryggsäck vilket är en väska som ursprungligen på 70-talet hade associationer till vänster-rörelsen (Berge 2009). Även om associationen i nutid inte längre är lika självklar, så finns den här synen till viss del kvar hos klimatskeptikerna. **P** som är en kvinnlig kommentator väljer Klimatbalans att tilltala som “fröken”. “Fröken” kan tolkas vara en härskarteknik genom det förminskande språkbruket som påminner om inlägget ovan där man kallar Thunberg för “Lilla Greta”. Klimatbalans avslutar även sitt svar till **P** med att skriva “#Handhjärta”. Detta ser vi som en möjlig pik åt Miljöpartiets förra språkrör Gustav Fridolin, när han som nyutträd utbildningsminister på en bild gjorde ett handhjärta till svenska lärarkåren. “Handhjärta” blev efter det ett

meme-liknande begrepp som främst används i sociala medier av människor på den politiska högerkanten för att skoja om att den politiska vänstern gör känsloutspel istället för att komma med konkreta lösningar.

Många studier har gjorts där resultatet visat att människor med starka övertygelser ofta blir ännu säkrare på sin agenda när de kommer i kontakt med människor som förespråkar motstridande åsikter (Ditto & Lopez 1992; Rucker & Petty 2004; i Taber & Lodge 2006, s. 756). Kommentarsfältet ovan kan vara ett symptom på detta. Ordväxlingen visar tydligt hur sidorna klistrar olika epitet på varandra, samt att det sker mycket projicering. De associerar varandra med en hel del saker som egentligen inte relaterar klimatfrågans kärna, utan väljer istället att i sina kommentarer förknippa varandra med en viss ideologi. Detta resulterar i att sidorna skapar nidsbilder av varandra. *Tror någon inte på klimatförändring så måste denne även vara en sverigedemokratisk konspiratoriker. Om någon känner oro inför klimatförändringarna så måste denne även gilla genusvetenskap och fjällräven-ryggsäckar.* Det kan vara så att den här typen av fördomar gentemot varandra ytterligare ökar polariseringen i klimatfrågan, då man inte längre enbart verkar kritisera motståndarsidans syn på sakfrågan. Istället baserar sidorna kritiken på sin upplevda bild av den andra sidans identitet, utan att egentligen ha någon information som stödjer det.

Det kan finnas ett syfte till varför man väljer att göra detta. Det är nämligen så att grupper till stor del definierar sina identiteter, aktiviteter och mål i relation till andra grupper (Van Dijk 1995, s. 148). Detta blir tydligt i interaktionen mellan Klimatbalans och motståndarna då reaktionen som båda sidorna väcker hos varandra inte uppmuntrar till diskussion. Istället exkluderar den provocerande tonen möjligheten till en meningsfull diskussion om klimatfrågan och förstärker därmed de polariserande åsikterna. Det kan dock vara så att sidorna inte ens är ute efter att ha en dialog, då det negativa meningsutbytet för sidorna kan vara minst lika viktigt för deras övergripande syfte. Genom att ta tillfället i akt och ägna sig åt den här typen av projicering så förstärker båda sidorna den egna gruppens bild av den andra sidan, vilket är en viktig byggkloss för det egna identitetsskapandet. Den här typen av diskurs, där klimatskeptikerna associerar motståndarsidan med andra ideologiska sakfrågor, används inte bara mot individer. Klimatbalans gör även så mot föreningar och organisationer av motsatta åsikter.

Inlägg 7

I *Inlägg 7* delar Klimatbalans ett bild på ett inlägg från Naturskyddsföreningen, vilket är en förening som jobbar med natur- och miljöfrågor. I Naturskyddsföreningens inlägg uppmanar de människor att rösta med klimatet i åtanke under EU-valet, med hänvisning till att den globala uppvärmningen måste begränsas. Klimatbalans menar dock att Naturskyddsföreningen sprider “alarmistiska myter” och motiverar detta genom att påvisa att det nu sker färre skogsbränder i Europa. Klimatbalans hänvisar dock inte till en källa som stödjer påståendet. Klimatbalans menar kanske att Naturskyddsföreningen försöker influera människor att rösta på ett parti som Klimatbalans förmodligen inte uppskattar. Klimatbalans stämplar inlägget som “fake news” vilket är någonting de då och då gör när de publicerar inlägg med innehåll som de menar är falskt. Man kan tolka Klimatbalans inställning till Naturskyddsföreningen som att gruppen ser föreningen som antingen lögnare eller

felinformerade. Genom att påvisa detta för sina följare hoppas Klimatbalans kanske skapa misstro bland sina följare mot föreningen (Wikforss 2017, s. 138). Konsekvensen av detta blir att Klimatbalans skapar en bild av att Naturskyddsföreningen bedriver en påverkanskampanj med falska nyheter som verktyg. Detta knyter återigen an till teorin om vetenskapsförnekelse med konspirationsteori (Cook 2017, s. 211), och blir för klimatskeptikerna ytterligare ett bevis på hur motståndarsidan, människor som organisationer, sprider falska nyheter.

En känd webbplats som liksom Klimatbalans använder stämpeln “fake news” är Viralgranskaren som lanserades 2014. Viralgranskaren granskar och analyserar sanningshalten i uppmärksammade nyheter och sociala medie-inlägg som av olika anledningar blivit virala (Werner 2014). Viralgranskaren har blivit uppmärksammad för sitt arbete i att lyfta fram vikten källkritik i en allt mer digitaliserad värld med snabb informationskonsumtion. På många sätt kan man säga att Klimatbalans och Viralgranskare är varandras motsatser. Genom att stämpla Naturskyddsföreningens inlägg som “fake news” använder sig dock Klimatbalans av en metod som liknar Viralgranskarens, även om det inte utförs enligt samma riktlinjer. Här kan man därför se tecken på interdiskursivitet, vilket är en form av intertextualitet (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 65). Interdiskursivitet sker när olika diskurser och genrer uttalas tillsammans i ett kommunikativt event, som i fallet mellan Klimatbalans och Viralgranskaren gäller källkritik. Eftersom Klimatbalans dock ägnar sig åt att presentera information på ett sätt som gynnar gruppens klimatsdiskurs, så använder sig Klimatbalans bevisligen utav en annan slags diskurs än Viralgranskarens. Den här nya kombinationen av diskurser som Klimatbalans i och med detta har skapat kan leda till samhällelig förändring om tillräckligt många människor accepterar Klimatbalans resonemang rörande klimatsförändring (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 65). I kommentarsfältet går det att se att diskursen slagit rot hos många följare.

Inlägg 7: kommentar 1

Q Tydliga har miljöpartister (och vänsterpartister?) tagit över Naturskyddsföreningen. Därmed har den föreningen börjat att strunta i fakta och vetenskap. För att inte tala om den inte längre verkar för en bra miljö. Ingen förening som bryr sig om natur och miljö propagerar för en utbyggnad av vindkraften!
Gilla · Svara · 2 tim

Den globala uppvärmningen stannade av för 10 år sedan och nu börjar vi skönja en avkylning. Men låt inte fakta förstöra era vänsterblivna idiotier!
Gilla · Svara · 3d

R Naturskyddsföreningen är miljömupp! De går inte att lita på!
Gilla · Svara · 3d

Det är bra att det är så kallt i hela Europa nu blir inte riktigt samma genomslag på annonsen då.
Gilla · Svara · 3d

Många med tändstickor i skogarna, för många grillutflykter!!!!

Det ultimata beviset för hur NTF går politikens ärende i helt skrämmande ställningstaganden. Bojkotta!
Gilla · Svara · 3d

Klart Sverige ska ha en miljöbevarande politik men faen inte hur absurd som helst byggd på hysteriska lögnar med skattestöd av Sveriges skattebetalare!
Tjuvknepen med CO2/koldioxid skatten är ett ekonomiskt demokratur övergrepp på ett folk som inte har laglig rätt att vägra betala för hysteriska lögnar. De gör en struts av en kyckling fjäder! Vakna svenska folk och res er upp och sluta bli körda i gumpen av riksdagspolitiska bedragare och högförrädare!
Sverige är DITT land, DITT liv, DIN välfärd och trygghet som ska försvaras av våra folkvalda! Dessa högförrädare har en annan agenda och sjuka idéer som INTE främjar DITT liv och framtid.
Gilla · Svara · 3d

Stäng gränserna, stäng bidragskranarna och genomför fler utlänningskontroller!
Gilla · Svara · 6 min.

Q spekulerar om Naturskyddsföreningen blivit övertaget av miljöpartister samt vänsterpartister, och att de därmed varken bryr sig om riktig vetenskap eller miljön. Här är återigen ett exempel på hur klimatskeptikerna kopplar ihop de uttrycker en annan åsikt i klimatfrågan med en viss politisk ideologi. Vi hittar även återigen den konspiratoriska diskursen om att flera organisationer och yrkeskåror är i maskopi med varandra. Flera kommentatorer verkar därmed vara övertygade om att Naturskyddsföreningen sprider falska nyheter och att föreningens kommentarer beträffande klimatet, som **R** skriver, “inte går att lita på”. Den här attityden påminner även om attityden klimatskeptikerna har till svenska journalister. Kommentaren som **S** skrivit innehåller ord som relaterar till de flesta av analysens olika teman. **S** tar upp saker som “hysteriska lögnar”, “ekonomisk demokratur”, “svenska folket”, “riksdagspolitiska bedragare och högförrädare” och “agenda” och är därmed ett passande avslut på uppsatsens tematiska analys.

5. Sammanfattande diskussion

Vi skrev den här uppsatsen med målet att undersöka hur de sociala praktikerna *etablissemangsförakt* och *vetenskapsförakt* speglar sig i Klimatbalans inlägg och följarnas kommentarer. Vi gjorde detta med hjälp av kritisk diskursanalys som ett verktyg för både metod och teori, där vi sedan undersökte ett antal inlägg som Klimatbalans har delat. Vi hade en målsättning att genom vår analys försöka förstå varför klimatskeptikerna resonerar som de gör och om det finns några faktorer som kopplar samman våra sociala praktiker med deras klimatdiskurs. Under arbetets gång har vi kommit fram till ett par slutsatser.

Det har under undersökningens gång blivit klart för oss att klimatskeptikernas klimatdiskurs ger upphov till flera exempel av *etablissemangsförakt* och *vetenskapsförakt*, och att dessa sociala praktiker i den här kontexten har en nära anknytning till varandra. Det finns människor i gruppen som genuint inte tror att klimatförändringar sker, eller som tror att det sker av naturliga orsaker. Dessa förnekar därmed all den vetenskapliga evidens som den etablerade klimatdiskursen är grundad på. Det går att spekulera kring om maktkampen om det klimatvetenskapliga narrativet kan ha någonting att göra med Klimatbalans populistiska diskurs att göra. För att få makt inom klimatdiskursen så måste man förstå forskning beträffande klimatförändringar, samt vara väl insatt i forskningsvärlden och deras sätt att prata. Det kan vara så att människor som står utanför den vetenskapliga diskursen, och därmed inte har förmågan att begripa forskningen om klimatförändringar, försöker ändra den rådande maktstrukturen genom att göra klimatförändringsdiskursen mer lättförståelig för gemene man. Detta gör man exempelvis genom att endast hänvisa till information och studier som stärker sin egen maktposition. Klimatbalans gör detta genom en medieplattform och med en diskurs som tilltalar sina följare, och kan exempelvis göras med hjälp av svart humor och memes riktade mot människor som man anser inneha makt i klimatfrågan. Vi tror att den här typen av *etablissemangsfientligt* språkbruk tilltalar många människor och gör dem mer mottagliga att ta in det Klimatbalans menar är fakta i klimatfrågan.

En anledning till varför vi tror att etablissemangsföraktet är centralt i hur Klimatbalans lyckas sprida sin klimatsdiskurs är att det hos följarna ofta uttrycks en känsla av orättvisa. Ett tema inom detta som är återkommande är att det finns upplevda orättvisor mellan landsbygd och stad. När man ser till vilka nyckelord och begrepp som klimatskeptikerna använder sig utav i den här kontexten så går det att dra slutsatsen om att många av dem känner sig förbisedda och underprioriterade av etablissemangen. Frågan blir större än "bara" klimatet då klimatskeptikernas klimatsdiskurs kan kopplas till samhällsfrågor som minskande samhällsservice, färre jobbtilfällen och centralisering. Vi tror även att detta kan vara en stor anledning till varför klimatförändringarna är en så polariserande fråga. Människor som upplever att de har det svårt ställt är av uppfattningen att det bara är deras grupp som på olika sätt tvingas ta konsekvenserna av att Sverige ska nå klimatmålen. Många lösningsförslag till klimathotet ger materialistiska konsekvenser i människors vardag. Ett exempel på detta är bränslepriserna som aktualiserats i samband med Bensinupproret. Många medlemmar i Klimatbalans uttrycker sig på ett sätt som man kan tolka till att de anser sig tillhöra en samhällsklass som varken har de ekonomiska, materiella eller sociala förutsättningarna att ta dessa konsekvenser. Med detta i åtanke är det logiskt att klimatskeptikerna ser individer och det större etablissemangen som propagerar för att klimatförändringar är verkligt och att svenskar därför måste ändra livsstil, som ett hot. I och med detta så blir även det massmedias inflytande på samhället ett hot, då massmedia reproducerar en världsbild som klimatskeptikerna menar är skapad på felaktig fakta. Klimatbalans använder sig ofta av en diskursiv praktik som ytterligare belyser den här världsbilden, med en klar uppdelning mellan etablissemangets och "folkets" intressen. Genom att dela en viss typ av artiklar, information och skapa memes av motståndare som Greta Thunberg så spär det på den här bilden och polariseringen av att det finns ett "vi och dem" ökar.

Ett annat exempel på varför klimatsdiskursen på Klimatbalans inte bara verkar handla om klimatet, är alla exempel där klimatskeptikerna associerar den andra sidan med frågor som inte relaterar till klimatet. Självklart är det så att det inte enbart är klimatskeptikerna som förhåller sig till sin motståndarsida på det sättet, utan som vi har visat i vår analys så går beteendet åt båda håll. Det blir dock uppenbart att klimatskeptikerna kopplar samman deras motståndare med politiska hållningar som lutar åt Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det går att se utifrån vilka frågor klimatskeptikerna associerar motståndarna med, som exempelvis

genusvetenskap. När det kommer till association så blir Miljöpartiet ett intressant exempel. Först och främst så går det ej att bortse från det uppenbara faktum att Miljöpartiet får så pass mycket kritik i gruppen på grund av att klimatet är kärnan av partiets profilering. De blir därför en symbol för det politiska hotet mot klimatskeptikernas intressen. Det går även att utläsa att klimatskeptikerna inte alltid håller genusvetenskap speciellt högt, eller ej kan relatera till frågan. Genus och jämlikhet är en annan fråga som ligger Miljöpartiet nära. Det går därför att göra tolkningen att det därmed finns en risk att eftersom klimatskeptikerna ser ner på *andra* frågor som ligger partiet nära, som genus, så tar man heller inte partiet seriöst gällande klimatfrågan. Vi tror att attityder som dessa gör att samtalsklimatet i klimatfrågan blir ännu mer polariserat.

Det går att dra slutsatsen att människor eventuellt blir mer mottagliga för en klimatkurs som är byggd på felaktiga grunder, om man upplever sig som förtryckt eller förfördelad i samhället. Det blir kanske lättare att mentalt acceptera en kurs grundad på felaktig fakta och argumentation, om samma kurs bekräftar individens världsbild av att hen är orättvist behandlad. Klimatbalans säger vad många människor *vill* höra, och menar att etablissemangets klimatkurs är en konspiration. Somliga skulle kanske påstå att klimatskeptiker inte kan uppnå sina mål bakom sin klimatkurs så länge som de förnekar klimatförändringarnas existens, då deras övertygelser inte är baserat på sann vetenskap. Trots att kunskap inte har ett egenvärde, så är kunskap centralt för att människor ska kunna uppnå sina mål då det har ett instrumentellt värde. Det har dock visat sig att detta inte nödvändigtvis är sant när man ser till de politiska svängningarna i Sverige, Europa och resten av världen. De senaste åren har det blivit allt vanligare att politiker och opinionsbildare uttrycker stor skepticism mot klimatforskningen. Dessa tankar har i val sedan fått gensvar från väljarna. Så i den kontexten har det visat sig att det är möjligt att uppnå sina mål oavsett om man besitter kunskap eller inte. Klimatförändringarna vilka är ett vetenskapligt faktum är dock inte en social konstruktion och dess existens förändras ej, oavsett vilken kurs är det som tillfälligt innehar mest makt i samhället. Därmed går det att dra slutsatsen att dessa eventuella diskursiva vinningar enbart kommer vara kortsiktiga.

6. Framtida forskning inom digitala kulturer

Under uppsatsens gång har vi upptäckt flera olika ingångar till vidare forskning inom digitala kulturers studiefält, relaterat till det här uppsatsämnet:

- Som vi redogjort för i bakgrundsavsnittet så finns det ett flertal svenska Facebookgrupper som behandlar klimatförändringar, som för exempel Klimatpsykologerna, Klimatklubben och Klimatupplysningen. Eftersom vi i den här undersökningen enbart fokuserade på en grupp av en klimatskeptisk natur, så hade det kunnat vara gynnsamt att göra en bredare kartläggning av de olika grupperna, med varierande ställning i klimatfrågan. Genom att göra en komparativ studie av dessa klimatgrupper så anser vi att det finns stor potential att exempelvis komma fram till ett mer djupgående studieresultat om hur konfirmeringsbias genomsyrar ideologiskt drivna gemenskaper på internet.
- Då Facebook är ett vinstdrivande företag försöker de med hjälp av data-mining att skräddarsy en kundupplevelse som är så smidig som möjlig. Data-mining är en process där man tillämpar algoritmer på en omfattande samling information för att hitta olika typer av beteendemönster (Miller 2011, s. 124-126). Detta kan ha lett till att Facebook med eller utan avsikt förstärker sina användares konfirmeringsbias eftersom användarna exponeras för ett allt mer personligt innehåll. Den här tekniska aspekten tog vi inte hänsyn till i vår undersökning, men vi inser att det kan spela stor roll i hur människor tar till sig information på Facebook. Vi tror därför att det skulle vara intressant med en undersökning som vidare studerar hur detta kan ta sig uttryck. Det vore även intressant att undersöka svenska användares attityder inför detta och om de kan se några konsekvenser, positiva som negativa.
- En annan intressant studie skulle vara att se hur Facebook och andra sociala medie-plattformar pressas av samhället för att motverka spridningen av falska nyheter på deras plattformar. Facebook uttalade sig 2017 om att de fortlöpande försöker förbättra och designa deras plattform för att kunna minimera och stävja mängden av

falska nyheter som sprids. Facebook tillade dock att de kan inte bli någon förmedlare av sanning med tanke på deras storlek och det är inte heller deras uppgift (Mosseri 2017). Med det uttalandet så avsäger sig Facebook av ansvaret till att stoppa falska nyheter från att spridas, vilket ställer frågan: i vilken grad ska företag som Facebook ta ansvar över hur sina produkter påverkar samhället? Det kan påstås att genom att förhindra vissa aktörers möjlighet att yttra sig på sociala medier så hotas deras mänskliga rättighet till yttrandefrihet. John Stuart Mill som var en brittisk filosof på 1800-talet, argumenterade för att yttrandefrihet är viktigt för individens värdighet, och att yttrandefriheten behövs för att driva människors argument till dess mest logiska form (Van Mill 2002). Men är detta en tillräckligt stark anledning för att låta falska nyheter spridas på sociala medier om de kan orsaka verklig skada i samhället? Mill introducerar även skadepincipen vilket betyder att yttrandefriheten kan regleras i samhället om den med eller utan avsikt orsakar en kränkning av rättigheter (Van Mill 2002). Hur placeras dessa moraliska frågor i den digitala eran där teknik har en så stark inverkan på människors liv? Som vår uppsats visar så har falska nyheter en stor roll i vetenskapsförakt och etablissemangsförakt. Ett möjligt studieämne hade därför kunnat vara att undersöka människors attityder kring den här komplexa frågan.

7. Källförteckning

Anderson, A. A. (2017) *Effects of Social Media Use on Climate Change Opinion, Knowledge and Behavior*. Oxford Research Encyclopedias. Hämtad 2019-03-27 från:
<http://oxfordre.com/climatescience/view/10.1093/acrefore/9780190228620.001.0001/acrefore-9780190228620-e-369>

Barney, D. (2004). *The network society*, Oxford: Polity Press.

Berg, M. (2015). *Netnografi; Att forska om och med internet*. Lund: Studentlitteratur AB

Berge, L. (2009-04-12) Bärande Berättelse. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2019-05-06 från:
<https://www.svd.se/barande-berattelse>

Bergström, G. & Boréus, K. (2014) *Textens mening och makt – metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur

Borenstein, S. (2018). AP Fact Check: 11 Trump climate goofs and 1 correct claim. *Associated Press*. Hämtad 2019-04-22 från:
<https://apnews.com/0722e63af9854063baa7b6d6fbdd68e8>

boyd, d. m. & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, vol. 13. Hämtad 2019-04-02 från:
<https://academic.oup.com/jcmc/article/13/1/210/4583062>

Bryman, A. (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber Ab.

Börjesson, M. & Rehn, A. (2009). *Makt*. Malmö: Liber Ab

Corbet, S. (2018-12-05) AP Explains: The French protesters' economic discontents. *AP News*. Hämtad 2019-05-06 från:
<https://www.apnews.com/f9625562f6774dcabfbfc91812d29669>

Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur

Diethelm, P., McKee, M. (2009). Denialism: What is it and how should scientists respond? *European Journal of Public Health*, Vol. 19

Edvarsson Björnberg, K., Karlsson, M., Gilek, M. & Hansson, S. O. (2017) Climate and environmental science denial: A review of the scientific literature published in 1990–2015. *Journal of Cleaner Production*. Vol. 167

Ernström, U. (2018-08-19). *Klimatförnekelse kopplad till högernationalism*. Chalmers Tekniska Högskola. Hämtad 2019-05-06 från:
<https://www.chalmers.se/sv/institutioner/tme/nyheter/Sidor/Klimatf%C3%B6rnekelse-starkt-kopplad-till-h%C3%B6gernationalism.aspx>

Fairclough, N. (2003). *Analyzing discourse: textual analysis for social research*. Routledge Ltd

Fangen, K. & Sellerberg, A-M. (red.) (2013). *Många möjliga metoder*. Författarna och Liber AB

Gessen, M. (2018-10-08) The Fifteen-Year-Old Climate Activist Who Is Demanding a New Kind of Politics. *The New Yorker*. Hämtad 2019-05-18 från:
<https://www.newyorker.com/news/our-columnists/the-fifteen-year-old-climate-activist-who-is-demanding-a-new-kind-of-politics>

Goldman, K. (2017-03-12) Förklara vad som menas med modeordet populism. *Utrikes magasinet*. Hämtad 2019-05-23 från:
<https://www.utrikesmagasinet.se/analyser/2017/mars/populism-ett-begrepp-pa-modet/>

Hall, S. (1992). *The West and the rest: Discourse and power*. Cambridge: Polity Press

Haynes, S. (2019-05-16) Now I Am Speaking to the Whole World' How Teen Climate Activist Greta Thunberg Got Everyone to Listen. *Time Magazine*. Hämtad 2019-05-18 från
<http://time.com/collection-post/5584902/greta-thunberg-next-generation-leaders/>

IPCC (u.å.) *Special Report – Global Warming of 1.5 °C*. Hämtad 2019-05-18 från:
<https://www.ipcc.ch/sr15/>

Klayman, J. (1995). Varieties in confirmation bias. In J. Busemeyer & R. Hastie (Eds.) (1995). *Decision Making from a Cognitive Perspective. Advances in Research and Theory*. Vol. 32. London: Academic Press. 385-418.

Klimatbalans (2018-01-22) Om. *Facebook*. Hämtad 2019-03-04 från:
https://www.facebook.com/pg/Klimatbalans.Sweden/about/?ref=page_internal

Klimatklubben (2018-10-07) Om den här gruppen. *Facebook*. Hämtad 2019-05-08

<https://www.facebook.com/groups/klimatklubben/about/>

Klimatupplysningen (u.å.) Om. *Facebook*. Hämtad 2019-05-06 från:

https://www.facebook.com/pg/klimatupplysningen/about/?ref=page_internal

Larsson, M. (2018-08-17). Nya förslaget: Betala skatt om du storhandlar med bil.

24Uppsala.se Hämtad 2019-05-01 från:

https://24uppsala.se/nya-forslaget-betala-skatt-om-du-storhandlar-med-bil_5f47e3f5

Lee, J. K. Choi, J., Kim, C. & Kim, Y. (2014). Social Media, Network Heterogeneity and Opinion Polarization. *Journal of Communication, Vol. 64*

Lundby, K. (2009). *Mediatization: concept, changes, consequences*. New York: Peter Lang Publishing

Marshall, G. (2014). *Don't Even Think About It: Why Our Brains Are Wired to Ignore Climate Change*. Bloomsbury USA

Miller, V. (2011) *Understanding Digital Culture*. London: Sage

Miller, J. Z. & Worland, J. (2017-05-31) President Trump Is Expected to Withdraw From the Paris Climate Agreement. *Time Magazine*. Hämtad 2019-05-18 från:

<http://time.com/4799194/donald-trump-paris-climate-agreement/>

Mosseri, A. (2017-04-7) Working to Stop Misinformation and False News. *Facebook*.

Hämtad 2019-05-28 från:

<https://www.facebook.com/facebookmedia/blog/working-to-stop-misinformation-and-false-news>

Naturvårdsverket (2018-04-24) *Parisavtalet*. Hämtad 2019-05-06 från:

<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/Internationellt-miljoarbete/miljokonventioner/Klimatkonventionen/Parisavtalet/>

Oneborg, T. (2017-01-10) *SD till attack mot SMHI: "Propaganda"*. Svenska Dagbladet

Hämtad 2019-05-06 från: <https://www.svd.se/sd-till-attack-mot-smhi-propaganda>

Potter, J. (1996), *Representing reality: Discourse, rhetoric and social construction*. London: SAGE Publications Ltd.

Pope, V. (2012-03-23). Do you believe in climate change? *The Guardian*. Hämtad 2019-04-22 från:

<https://www.theguardian.com/environment/2012/mar/23/climate-change-believe-in-it>

Retriever på uppdrag av Vi-skogen (2018). *Varmare klimat – iskall nyhet? En rapport om klimatet i svensk media*. Botkyrka offset. Hämtad 2019-04-15 från:

<https://via.tt.se/data/attachments/00278/7de373a5-dbf6-468b-8d22-79debc1efd70.pdf>

Rindevall, Q. (2012-04-20) Svenska journalister föredrar Miljöpartiet. *Journalisten*. Hämtad 2019-05-02 från:

<https://www.journalisten.se/nyheter/svenska-journalister-foredrar-miljopartiet>

SOU 1999:126. *Politikens medialisering*. 2019-05-02 från:

<https://www.regeringen.se/49bb78/contentassets/e9bb85583b054f2a9574e8329a770571/politikens-medialisering>

SMHI (u.å). *Om SMHI*. Hämtad 2019-05-06 från: <https://www.smhi.se/omsmhi>

SMHI (2019-03-14). *Klimatförändringen är tydlig redan idag*. Hämtad 2019-05-06 från:

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/klimat/klimatforandringarna-marks-redan-idag-1.1510>

Stiernstedt, J. (2017-06-14). SD enda partiet emot klimatlagen: ”Den är onödig”. *Svenska Dagbladet* Hämtad 2019-05-07 från:

<https://www.svd.se/sd-enda-partiet-emot-klimatlagen-ar-onodig>

Strömbäck, J. (2008a). Medialisering och makt: En analys av mediernas politiska påverkan. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 110

Strömbäck, J. (2008). Four Phases of Mediatization: An Analysis of the Mediatization of Politics. *The International Journal of Press/Politics*, 13(3), 228–246.

<https://doi.org/10.1177/1940161208319097>

SVT (2019-05-18) *Missnöjda bilister samlades i hela landet*. Hämtad 2019-05-19 från:

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/lofven-bensinskatten-kommer-inte-att-sankas>

SVT (2018-09-16). *Valresultat – Så har Sverige röstat*. Hämtad 2019-05-06 från:

<https://valresultat.svt.se/2018/10000.html>

Svensson, P. (2019). *Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur AB

Sverigedemokrater (u.å.) *Miljöpolitik – En hållbar miljöpolitik*. Hämtad 2019-05-06 från:

<https://sd.se/vad-vi-vill/miljopolitik/>

Taber, C. S., & Lodge, M. (2006). Motivated skepticism in the evaluation of political beliefs. *American Journal of Political Science*

- Ullrich, P. (2014-04-22) Kent Asp slår tillbaka mot Knutson: "Korkat". *Dagens media*. Hämtad: 2019-05-13
<https://www.dagensmedia.se/medier/rorligt/kent-asp-slar-tillbaka-mot-knutson-korkat-6101920>
- Van Dijk, T. A. (2011) *Discourse Studies – a multidisciplinary introduction*. London: SAGE Publications Ltd
- Van Dijk, T. A. (1995). *Ideological discourse analysis*. New Courant (English Dept, University of Helsinki), 4 (1995), 135-161. *Special issue Interdisciplinary approaches to Discourse Analysis*, ed. by Eija Ventola and Anna Solin. Hämtad 2019-05-25:
<http://www.discourses.org/OldArticles/Ideological%20discourse%20analysis.pdf>
- Van Mill, D. (2002) Freedom of Speech, *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Winter 2017 Edition Hämtad 2019-05-24 från:
<https://stanford.library.sydney.edu.au/archives/spr2015/entries/freedom-speech/>
- Vraga, E. K., Thorson, K., Kligler-Vilenchik, N., & Gee, E. (2015). *How individual sensitivities to disagreement shape youth political expression on Facebook*. *Computers in Human Behavior*
- Werner, J. (2014-03-12)
Därför startar vi Viralgranskaren. Metro. Hämtad 2019-05-28 från:
<https://www.metro.se/artikel/d%C3%A4rf%C3%B6r-startar-vi-viralgranskaren-xr>
- Wikforss, Å. (2017) *Alternativa fakta – om kunskapen och dess fiender*. Falun: Scandbook
- Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Discourse Analysis as Theory and Method*. London: SAGE Publications Ltd.